

ŽIVA ZAJEDNICA

lebendige gemeinde

Slavlja, susreti, hodočaća ...

Naslovnica:

Vjernici iz HKM München Gospi Lurd-
skoj su donijeli dvije velike svijeće;
snimio: A. Polegubić

ŽIVA ZAJEDNICA lebendige gemeinde

List hrvatskih katoličkih
zajednica u Njemačkoj
Zeitschrift der kroatischen
katholischen Gemeinden
in Deutschland
www.zivazajednica.de

60435 Frankfurt am Main
An den Drei Steinen 42 d
Tel.: (069) 9540480
Fax: (069) 95404824

E-Mail:

zivazajednica@kroatenseelsorge.de
delegatur@kroatenseelsorge.de

Izdavač/Herausgeber:

Hrvatski dušobrižnički ured
Kroatenseelsorge in Deutschland

Odgovara/Verantwortlich:

P. Josip Bebić

Glavni urednik/Chefredakteur:

Dr. Adolf Polegubić

Uredništvo/Redaktion:

P. Josip Bebić, Željka Čolić,
Stjepan Herceg,
Marija Lovrić-Holenda,
dr. Adolf Polegubić,
Antonia Tomljanović-Brkić,
P. Jozo Župić

Grafička priprema/Layout &
Bildbearbeitung:

Ljubica Markovica-Baban

Pretpplate i narudžbe/Bestellungen:

Ana Dreznjak

Tisak/Druck:

DENONA d.o.o., Zagreb

Godišnja pretplata s poštarinom/
Jahresbezugspreis incl. Porto: e 16,-
za ostale europske zemlje: e 22,-
za prekomorske zemlje: e 35,-
Bankverbindung:

Konto Nr. 129072 (BLZ 500 502 01),
bei der Frankfurter Sparkasse

AKTUALNO

6. SUSRET HRVATSKE KATOLIČKE MLADEŽI U ZADRU

„Budite nositelji radosti, nade i povjerenja!”

Na 6. susretu hrvatske katoličke mladeži (SHKM) 8. i 9. svibnja u Zadru pod geslom „Da vaša radost bude potpuna” (Iv 15,11) okupilo se više od 30.000 sudionika, među kojima i jedan broj Hrvatica i Hrvata iz Njemačke i drugih zemalja. Središnje misno slavlje na Višnjiku predvodio je 8. svibnja zadarski nadbiskup Želimir Puljić. U ime povjerenika za mlade, svećenika i biskupa, na početku mise mlade je pozdravio šibenski biskup Ante Ivas, predsjednik Vijeća HBK za mlade. „Mladi, budite nositelji radosti, nade i povjerenja!”, obratio se sudionicima nadbiskup Puljić u homiliji u kojoj je pozdravio sudjelovanje 20 hrvatskih nad/biskupa, apostolskog nuncija u RH Marija Roberta Cassarija, biskupijske povjerenike za mlade, 400 svećenika, redovništvo, bogoslove i sjemeništare. „Iz srca mi dolazi još jedan pozdrav: nadbiskupe Ivane Prenda, tu smo, u zajedništvu, onako kako si i ti želio! Čvrsto vjerujemo da si i ti sada s nama!”, uskliknuo je mons. Puljić. „Njegužite duh zajedništva i ne dopustite razdore i nesnošljivosti među vama. Želimo li doista ostati u Kristovoj ljubavi i tražiti prave izvore iz kojih ćemo crpiti radost, to moramo činiti slaveći spomen njegove ljubavi, euharistiju. Nigdje kršćani ne mogu naći prave izvore radosti nego slaveći euharistiju. Ona je prepoznatljiv znak Hrvata katolika, naše kulture i identiteta, naše duhovnosti”, poručio je mons. Puljić, istaknuvši da i euharistijskim slavljem SHKM-a Bogu kažemo hvala. **IKA**

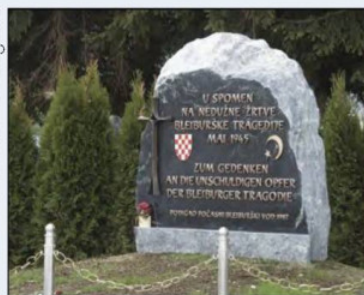
Snimka: IKA

BLEIBURG

65. obljetnica Bleiburške tragedije

I dok se za zločine nad drugim žrtvama dižu optužnice i progoni počinitelje, samo za počinitelje najvećeg i najbrojnijeg zločina nad hrvatskim ljudima nije do danas podignuta niti jedna optužnica niti je još itko odgovarao, upozorio biskup Košić.

Snimio: A. Polegubić

Središnja komemoracija žrtvama Bleiburške tragedije i hrvatskoga križnog puta održana je u subotu 15. svibnja na Bleiburškom polju, pod pokroviteljstvom Hrvatskog sabora. Svečanu misu predvodio je sisački biskup Vlado Košić u koncelecijaciji s ravnateljem Hrvatske inozemne pastve don Antom Kutlešom i dvadesetak svećenika. „Mi danas stojimo ovdje na Bleiburškom polju koje je postalo simbolom najveće tragedije hrvatskoga naroda, budući da su na današnji dan prije točno 65 godina ovdje započele masovne likvidacije hrvatskih zarobljenika i civila, koje su nastavljene s ovog mjesta nakon što su razoružane vojnike i zajedno s njima ovamo prispjele civile primili i sramotno predali pripadnici zapadnih uglavnom britanskih vojnih sila u ruke krvnika koji su ih nemilice mučili i ubijali na tzv. križnim putovima diljem Slovenije i Hrvatske, ali i još dalje po teritoriju čitave tadašnje države.

I dok se za zločine nad drugim žrtvama dižu optužnice i progoni počinitelje, samo za počinitelje najvećeg i najbrojnijeg zločina nad hrvatskim ljudima nije do danas podignuta niti jedna optužnica niti je još itko odgovarao”, istaknuo je mons. Košić. **IKA**

● ZAGREB:

Nakladništvo
dušobrižništva
u Njemačkoj

str.

6

● LURD:

Hodočašće
Hrvata
iz Zapadne
Europe

str.

8

● AUGSBURG:

Četrdeset
godina misije

str.

10

PAPA U PORTUGALU:

Izvrstan odjek pohoda

U Lisabonu je Papa podsjetio na činjenicu da se prije 93 godine „Nebo otvorilo iznad Portugala“ – poput prozora što ga otvara Bog kada mu čovjek zatvori vrata.

4

KRŠĆANI U SUVREMENOM SVIJETU:

Kršćansko osmišljenje rada

Rad uvjetuje ne samo gospodarski nego i kulturni i moralni razvoj osobe, obitelji, društva i svekolikoga ljudskog roda.

12

SVIJET MLADIH – JUGENDWELT:

Vjera i nevjera

Mladi idu rado na susrete, gdje mogu doživjeti Boga koji tješi, koji pomaže, Boga s ljudskim licem, a opet otajstvena.

23

BEITRÄGE IN DEUTSCHER SPRACHE:

P. Josip Bebić: Verbrechen und Vergebung

Bistumsreformen (3): „Bereitschaft zur Bewegung in Limburg“ ...

13-15

Od velike važnosti bi bila izrada znanstvene i reprezentativne studije o Hrvatima u Njemačkoj i svijetu.

Predstavljeno deset zbornika

Ovih je dana u Hrvatskoj matici iseljenika (HMI) u Zagrebu predstavljeno deset zbornika s pastoralnih skupova hrvatskih pastoralnih djelatnika iz Zapadne Europe, koje uspješno u Njemačkoj i Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini organizira Hrvatski dušobrižnički ured iz Frankfurtu. Na predstavljanju su govorili delegat za hrvatsku pastvu u Njemačkoj fra Josip Bebić, ravnateljica HMI Katarina Fuček, demograf dr. Anđelko Akrap, kroatist dr. Marko Samardžija, komunikolog dr. Danijel Labaš i dr. Adolf Polegubić, urednik Žive zajednice.

Ideju o objavljivanju zbornika dao je tadašnji delegat fra Josip Klarić, a nastavio je i delegat o. Bebić. Na skupovima se jedanput godišnje okupljaju hrvatski pastoralni djelatnici iz Zapadne Europe u svrhu daljeg usavršavanja, ali i izmjene pastoralnih iskustava. Istaknuto je kako je šteta što se s objavljivanjem zbornika nije krenulo puno ranije. Nai-

me, na skupovima je predavanja odražala plejada hrvatskih i drugih teologa i znanstvenika. Danas bismo, osim ovih deset zbornika, zasigurno imali zavidnu biblioteku od možda tridesetak zbornika. Uskoro će iz tiska izaći i jedanesti zbornik sa skupa održanog prošle godine u Vinkovcima o pastoralu samaca. Valja posjetiti da je Ured uz navedene zbornike objavio za delegata fra Bernarda Dukića vrlo važno pomagalo u pastoralnom radu Hrvatski katolički molitvenik i pjesmaricu „Slavimo Boga“. Teme obrađene u zbornicima nisu samo pastoralno-teološke već i sociološke, demografske, jezično-književno-povijesne i sl. Na predstavljanju je također upozoreno na potrebu žurne izrade znanstvene i reprezentativne studije o Hrvatima u Njemačkoj, ali i u drugim zemljama. Spomenuta studija bi dala kvalitetnu podlogu za pokušaj realnijeg pristupa hrvatskom izvandomovinstvu.

Urednik

Iz delegatovog Duhovnog poticaja

Zločin i oprost

Cijenjene čitateljice i čitatelji!

Na 65. obljetnicu ratnog zločina (za koji nikada nitko nije optužen niti je sudski odgovarao?) nad desetina tisuća hrvatskih vojnika i civila, i ovog 15. svibnja, okupilo se u Bleiburgu u Austriji nekoliko tisuća Hrvatica i Hrvata. Vrhunac susreta bila je sveta misa zadušnica za pokojne. Sv. misu je predvodio sisački biskup Vlado Košić. U svojoj propovijedi biskup Košić je kazao među ostalim: „Ne misleći na sebe mi trebamo govoriti istinu. Ne istina koju uljepšavaju jedni ili poružnjuju drugi, već istina kakva ona stvarno jest. A istina je da je na ovom mjestu prije 65 godina započela najveća tragedija hrvatskoga naroda.“

Naš Ured je zajedno s uredom Ravnateljstva Vijeća za hrvatsku inozemnu pastvu u ime svih hrvatskih svećenika i puka Božjega u Zapadnoj Europi dao položiti vijenac u čast pobijenih. Trebamo li se svake godine spominjati te tragedije?

Da, trebamo to činiti iz ljubavi prema žrtvama i na njihov spomen. Dok god se budemo molili za njihove duše, spremni smo ubojicama oprostiti taj zločin. Neki od njih žive još i danas i u Hrvatskoj te najvjerojatnije za taj zločin primaju veliku nekadašnju „boračku“, a sada hrvatsku mirovinu. Paradoksalno je i tragikomično da im tu mirovinu daje država protiv koje su se nekad borili te da im je isplaćuju čak potomci njihovih žrtava.

S vjerom i pouzdanjem u njega molimo za žrtve svih ratova, pa čak i za one koji su krivi za njihovu smrt. Mi kršćani vjerujemo da je posljednji sud pridržan Svemogućemu Bogu, pravednom i milosrdnom sucu. Molimo Gospodina da bude svima milosrdan na sudu i neka nas obdari svojim vječnim životom.

Gospodine, udijeli vječni pokoj svim nedužnim žrtvama bleiburskoga pokolja te svim žrtvama koje su pale ili život dale za hrvatsku slobodu!

Fra Josip Bebić, delegat

PASTORALNI POHOD PAPE BENEDIKTA XVI. PORTUGALU

Izvrstan odjek Papinog pohoda Portugalu

U Lisabonu je Papa podsjetio na činjenicu da se prije 93 godine „nebo otvorilo iznad Portugala“ – poput prozora nade što ga otvara Bog kada mu čovjek zatvori vrata.

Posjet pape Benedikta XVI. Lisabonu, Portu i nadasve portugalskom i svjetski poznatom marijanskom svetištu Fatimi snažno je odjeknuo u svjetskoj javnosti. O toj činjenici zadnjega dana njegovoga 15. inozemnoga pohoda, 14. svibnja, izvijestili su talijanski mediji ističući da se na misi u Fatimi okupilo više od 400 tisuća vjernika, više čak i 2000. godine, kada je Fatimu pohodio Ivan Pavao II. oko kojega su se uvijek okupljala radostna mnoštva vjernika. I glasnogovornik Svete Stolice o. Federico Lombardi izjavio je da su Papu vjernici primili tako srdačno, da je topli prijem nadišao sva, pa i najoptimističnija očekivanja. Niti nedavni „unutarnji i izvanjski problemi Crkve“ nisu umanjili Papinu popularnost, niti su u sumnju doveli jasnoću njegovih stavova i crkvenoga nauka.

Svaki kršćanin je misionar

Kroz četiri je dana Papa širio upravo crkveni nauk s naglaskom na socijalni, te pozivao na susret među kulturama, na jedinstvo i bratstvo među narodima, a zadnjega je dana poručio da je svaki kršćanin misionar Isusa Krista u svijetu. Na kraju svoga četverodnevno putovanja od 11. do 14. svibnja, Sveti Otac je tim riječima sve vjernike pozvao na misije i međureligijski dijalog pred više od 200 tisuća vjernika na misi u Portu. Crkva mora nadići kušnju ograničavanja na sebe samu. Utjeha i spokoj vjere ne smiju dovesti do toga da se vjernici zatvore u sebe i ne susreću s drugima, jer bi to bilo „umiranje na rate“. Od samih početaka kršćanstva naviještanje vjere nekršćanima bilo je od velike važnosti. No, Crkva i danas može biti jedino misionarska, jer je iznutra pokreće gibanje koje dolazi od Duha Svetoga. Preduvjeti za misijsko djelovanje su se posljednjih godina promijenili u temeljima, upozorio je Papa. Antropološka, kulturna, društvena i vjerska slika čovječanstva doživjela je promjene, a Crkva se danas

mora suočiti s novim izazovima i biti spremna stupiti u dijalog s drugim kulturama i religijama. Cilj mora biti tražanje putova za mirni suživot naroda sa svim ljudima dobre volje.

Bog nikada ne napušta ljude

Benedikt XVI. dan ranije, 13. svibnja, molio je na grobu fatimskih vidioća, malih pastira, Jacinte, Francisca i Lucije u fatimskoj bazilici. Pri tome se posebno sjetio Jacinte Marto, čija je 100. obljetnica rođenja nedavno proslavljena, kao i 10. obljetnice progla-

Snimio: A. Polegubić

Poznato marijansko svetište u Fatimi

šenja blaženima Jacinte i Francisca. Proces proglašenja blaženom s. Lucije dos Santos pokrenut je kod Kongregacije za proglašenje svetih. Na misi prije molitve, koju je slavio zajedno sa 77 biskupa i mnoštvom svećenika, Benedikt XVI. je poseban pozdrav uputio bolesnicima, te im udijelio euharistijski blagoslov. Ohrabrio ih je da u svojoj patnji gledaju na Kristove muke i da se sjete kako Bog ljude nikada ne napušta, posebno ne onda kada su u velikoj nevolji i muci, kao što je bio i Isus. Bolesnicima se jednako tako mora pokazati, istaknuo je Papa, koliko su vrijedni svojoj subraći. Na taj se način može savladati i osjećaj besmislenosti patnje. Jacinta Marto rođena je

11. ožujka 1910. u Aljustrelu, a u dobi od samo 11 godina umrla je 20. veljače 1920. u Lisabonu. Jacinta i Francisco Marto prva su djeca u povijesti Crkve koja su proglašena blaženima, a da nisu bili mučenici. S. Lucija dos Santos doživjela je duboku starost, a većinu svoga života od 1948. provela u karmelu u Coimabri. Majka Božja pastirima se ukazivala u Grotte Cova da Iria kod Fatima između svibnja i listopada 1917. Kod svakoga ukazanja od njih je tražila da prenesu poruku o potrebi obraćenja i kajanja ljudi. Vrhunac događaja bilo je tzv. „čudo sunca“ 13. listopada 1917., kada je više od 50.000 ljudi – među kojima nije bio mali broj ateista i agnostika – na mjestu ukazanja, nakon proloma kiše, vidjelo da se sunce okreće, da nije sjajno kao obično i da se neobično kreće. „Čudom sunca“ završila su i ukazanja u Fatimi. S tim je svetištem posebno povezan bio Ivan Pavao II., koji je uvijek ponavljao da ga je od smrti kod atentata 1981. spasio zagovor Majke Božje Fatimske. Kada je 2000. godine objavljena takozvana „Treća fatimska tajna“, komentar je napisao tadašnji pročelnik Kongregacije za nauk vjere kardinal Joseph Ratzinger, današnji papa Benedikt XVI.

Fatimska „proročka misija“ i dalje aktualna

Prema riječima Benedikta XVI. na misi, „proročka misija“ Fatime za bratsku ljubav i protiv svih sebičnosti još je i danas aktualna. Čovjek je u stanju prekinuti krug „života i smrti“, ali često kao da za to nije spreman. Majka Božja pastirima je pomogla da svoje srce otvore ljubavi, posebno prema siromašnima i grješnicima. Samo po bratskoj ljubavi moguće je graditi civilizaciju ljubavi i mira. Na samome dolasku u Portugal u Lisabonu je Papa podsjetio na činjenicu da se prije 93 godine „nebo otvorilo iznad Portugala“ – poput prozora nade što ga otvara Bog kada mu čovjek zatvori vrata.

M. K.

Svibanj u obiteljskom ozračju i zajedništvu

Vrhbosanska nadbiskupija imala je prije rata 528.000 katolika, a danas je negdje oko 210.000 katolika u 150 župa, podsjetio je kardinal Vinko Puljić.

Kongres bogoslova Crkve u Hrvata održan je u KŠC-u „Sv. Josip“ u Sarajevu. Obrćajući se na zračnima kardinal Vinko Puljić je između ostaloga rekao: „Potrebno je da otvorimo srce prema čovjeku, budemo potpora na putu radosne vjere. Neka ovo druženje, upoznavanje, obogaćivanje i zajednička molitva bude svjetli trag svakom osobno, ali i Crkvi u Hrvatskom narodu.“ Podsjetio je da je Vrhbosanska nadbiskupija imala prije rata 528.000 katolika, a danas je negdje oko 210.000 katolika u 150 župa. „Na području Nadbiskupije djeluju dva mala sjemeništa: dijecezansko i franjevačko. Također imamo dva bogoslovna sjemeništa: dijecezansko i franjevačko. Naša dijecezanska Teologija je uzdignuta na razinu fakulteta, a dok franjevačka ostaje afilirana KBF-u Zagreb.“

Susret članova pokreta i udruga

Naslovni biskup Cibalae, glavni tajnik Biskupske sinode u Rimu nadbiskup Nikola Eterović, prvi je put u nedjelju, 16. svibnja pohodio svoju naslovnu biskupiju i predvodio svečano misno slavlje u crkvi sv. Euzebija i Poliona u Vinkovcima.

U gradskoj vijećnici u Rijeci 15. svibnja predstavljen je „Hrvatski franjevački biografski leksikon“ kojega su priredili Vijeće franjevačkih zajednica Hrvatske i Bosne i Hercegovine i Leksikografski zavod „Miroslav Krleža“. Na šestotinjak stranica predstavljeno je više od 2000 biografija i prvi je takve vrste u našoj zemlji.

Povelja počasnog građanina Slavonskog Broda dodijeljena je u petak 14. svibnja banjolučkom biskupu Franji Komarici na svečanoj sjednici gradskog vijeća u povodu Dana grada koji se slavi na blagdan sv. Ivana Nepomuka.

Sjednica povjerenika za pastoral mladih Srijemske biskupije i Međunarodne biskupske konferencije sv. Ćirila i Metoda održana je 12. svibnja u Biskupijskom pastoralnom centru Srijemske biskupije u Petrovaradinu.

Susret članova pokreta, udruga i zajednica Zagrebačke nadbiskupije sa

zagrebačkim nadbiskupom kardinalom Josipom Bozanićem održan je u petak 14. svibnja u Zagrebu. Kardinal Bozanić održao je predavanje o važnosti i ulozi svećenika u crkvenim pokretima i udrugama. Istaknuo je kako su u Svećeničkoj godini svećenici pozvani da prodube svoje zvanje i poslanje u Crkvi, a čitav Božji narod da više produbi što je to služba svećenika, služba ministerijalnog svećeništva.

Treba štiti dostojanstvo novinara

U povodu 44. svjetskog dana sredstava društvenih komunikacija koji Crkva obilježava u nedjelju, 16. svibnja, u ime Hrvatskoga društva ka-

Snimka: IKA

Novi zagrebački pomoćni biskup mons. Mijo Gorski

toličkih novinara čestitku članovima Društva, te svim novinarima i medijskim djelatnicima crkvenih i sekularnih medija uputio je predsjednik Društva Neno Kužina. U čestitici se navodi kako je nužno zaštititi novinarsko dostojanstvo, koje je često izloženo poniženjima, te da bude više priloga o pozitivnim primjerima, o dobrim idejama i uspjesima. Priređen je i susret medijskih djelatnika povodom Dana sredstava društvenih komunikacija na kojem su s novinarima sudjelovali predsjednik HBK-a đakovačko-osječki nadbiskup Marin Srakić, zagrebački nadbiskup kardinal Josip Bozanić te predsjednik Odbora HBK-a za sredstva društvenih komunikacija riječki nadbiskup Ivan Devčić. Nadbiskup

Srakić upozorio je i na moralnu dimenziju rekavši: „Istinsko medijsko djelovanje nezamislivo je bez svoje moralne dimenzije. Novinarski posao proizvodi brojne teške i dalekosežne učinke i zato nije svejedno na koji se način obavlja.“

Tiskovni ured HBK-a, u suradnji s Glasom Koncila i Informativnom katoličkom agencijom, osvježio je i sadržajima obogatio službeni internetsku stranicu Hrvatske biskupske konferencije na adresi www.hbk.hr, čiji je sadržaj predstavljen javnosti.

Održana je Katehetska proljetna škola o temi „Roditelji i njihova suodgovornost u odgojno-obrazovnome sustavu kroz prizmu vjeronauka u školi“. Nazočnima se obratio i pomoćni biskup zagrebački mons. dr. Ivan Šaško. Kazao je da suodgovornost roditelja, osobito viđena kroz prizmu vjeronauka, leži u tome da mogu i moraju sudjelovati u davanju ili vraćanju životnoga smisla, u stvaranju pedagogije odgovornosti, u ohrabrivanju na putu slobodnoga i kritičkoga mišljenja te u nudi privlačnih kulturalnih prijedloga u smislu buđenja osjećaja divljenja stvarnim vrijednostima. „Vjeronauk pomaže graditi kulturu kao važan dio odgojnoga procesa. Zbog toga će ponekad biti i napadan.“ Teološko-znanstveni časopis „Bogoslovska smotra“ koja organizira Teološki dan bio je svojevrsna radna proslava 100. obljetnice od početka izlazenja toga časopisa.

Na logoraškom groblju u Krndiji, ispred spomenika podignutom u čast i spomen na Podunavske Nijemce (Donauschwaben), žrtve zloglasnog logora u Krndiji, u utorak 11. svibnja održan je prigodni komemorativni skup povodom Dana protjerivanja Podunavskih Nijemaca.

Papa Benedikt XVI. imenovao je mons. Miju Gorskog, kanonika Prvostolnog kaptola zagrebačkog i ravnatelja Nadbiskupijske ustanove za uzdržavanje klera i drugih crkvenih službenika, pomoćnim biskupom zagrebačkim i dodijelio mu titulu naslovnog biskupa Epidauruma (Cavtat). Redenje novoga biskupa bit će u zagrebačkoj katedrali u subotu 3. srpnja u 10 sati.

A.O.

ZAGREB

Nakladništvo hrvatskoga

U Zagrebu je predstavljeno deset zbornika s pastoralnih skupova hrvatskih pastoralnih djelatnika iz Zapadne Europe, koji se održavaju u organizaciji Hrvatskoga dušobrižničkog ureda iz Frankfurta na Majni.

Hrvatski dušobrižnički ured iz Frankfurta na Majni i Hrvatska matica iseljenika su u utorak 11. svibnja u sjedištu HMI u Zagrebu organizirali tribinu na kojoj je predstavljeno 10 zbornika s pastoralnih skupova Hrvatskoga dušobrižničkog ureda pod zajedničkim naslovom

telj Hrvatskoga dušobrižničkog ureda u Frankfurtu na Majni delegat o. Josip Bebić podsjetio je kako se ustrojavanje skrbi za hrvatsko iseljništvo nakon II. svjetskog rata (izbjeglice, politička i ekonomska emigracija) događalo u nedostatku osnovnih civilno-pravnih i crkveno-pravnih okvira i struktura.

duhovne vježbe za svećenike i đakone, tečajeve izobrazbe za pastoralne suradnike, studijska putovanja i hodočašća. Osim skrbi za vjeronaučnu nastavu, Ured potiče i održavanje hrvatske dopunske nastave, organiziranje dječjih vrtića i sl.

Dr. Anđelko Akrap s katedre za demografiju zagrebačkog Ekonomskog fakulteta osvrnuo se na tri zbornika „Hrvatska dijaspora u Crkvi i domovini“ (2003.), „Budućnost hrvatskih katoličkih misija u Europi“ (2006.) i „Aktualni trenutak Crkve i domovine“ (2007.). Navedeni zbornici istražuju demografska kretanja hrvatskoga naroda u domovini i iseljništvu s posebnim osvrtom na europsko tržište rada u prevladavajućem konceptu neoliberalne ekonomije. Demografske probleme nijedna zemlja nije uspjela riješiti ni imigracijskom politikom jer visokoobrazovane treba privući nadnicama i standardom, a niže obrazovani mogu doprinijeti porastu socijalnih izdataka u useljeničkoj zemlji. Problem treba rješavati jakom pronatalitetnom populacijskom politikom oko koje bi u Hrvatskoj trebao postojati nacionalni, nadstranački konsenzus, rekao je dr. Akrap.

Kroatist dr. Marko Samardžija s Filozofskog fakulteta u Zagrebu predstavio je zbornike „Suvremeni pristup Bibliji“ (2004.), „Novi karizmatički pokreti“ (2008.) i „Fenomen (ne)religioznosti u književnosti“ (2009.). Istaknuo je kako je moderna književnost posljednjih desetljeća osobito prikladna da preko problematiziranja jezika neposredno dopremo do čovjeka sadašnjice, neophodna je kao korektiv za svakog teologa, jer i teologija nužno koristi jezik kao medij svoga izražavanja.

Komunikolog dr. Danijel Labaš s Hrvatskih studija predstavio je „Zbornik radova simpozija o stanju i perspektivi hrvatskoga dušobrižništva u Njemačkoj“ (1999.), „Hrvatska obitelj u pokretu“ (2001.), „Liturgijska mistagogija – stari put trajne obnove“ (2002.) i „Izazov nove religioznosti“

Za vrijeme predstavljanja zbornika. Slijeva nadesno: delegat o. Bebić, dr. Samardžija, ravnateljica Fuček, dr. Labaš, dr. Akrap i dr. Polegubić.

„Nakladništvo hrvatskoga dušobrižništva u Njemačkoj – izazovi i perspektive“. Ravnateljica HMI Katarina Fuček istaknula je da knjižni niz Diaspora croatica, u kojem je do sada objavljeno 10 zbornika, ima ukupno 1803 stranice, s više od stotinu obrađenih različitih tema koje su u posljednjem desetljeću bile značajne za hrvatske migrante i njihove obitelji u Njemačkoj i zemljama zapadne Europe. Stručnjaci iz teologije, sociologije, ekonomije, filologije, antropologije i drugih područja ljudske djelatnosti obradili su na desetke fenomena vezanih uz naše migrante 21. stoljeća te razvitak duhovnoga, kulturnog i nacionalnoga identiteta naših iseljenika u zemljama Europske unije s posebnim osvrtom na najveću iseljeničku zajednicu u tom dijelu svijeta – njemačke Hrvate, istaknula je Fuček. Ravnateljica

Osnivanjem Ureda domovinska Crkva odgovorila je na vjerske potrebe i očekivanja hrvatskoga katoličkoga iseljništva. S vremenom Ured je postao ustanova pozvana i osposobljena da te potrebe i očekivanja predstavi Crkvi iseljenja i Crkvi doseljenja, rekao je o. Bebić. Istaknuo je kako u Njemačkoj živi oko 294.000 deklariranih hrvatskih katolika. Tamo djeluje 98 hrvatskih katoličkih misija/zajednica, 90 svećenika, 5 đakona, 59 pastoralnih suradnika i suradnika, te 39 tajnica. Govoreći o djelatnostima Ureda, o. Bebić je istaknuo kako je do sada održano 36 susreta mladih, 24 vjeronaučne biblijske olimpijade, 19 folklornih festivala, 23 smotre pjevačkih zborova. Ured organizira godišnje pastoralne susrete za svećenike i pastoralne suradnike s područja Zapadne Europe, susrete svećenika iz pojedinih regija,

dušobrižništva u Njemačkoj

Među istaknutim gostima bili su i mons. Vladimir Stanković (desno) i ravnatelj vlč. Ante Kutleša (lijevo)

Plaketu „Silvije Strahimir Kranjčević“ za pjesništvo Hrvatske matice iseljenika podružnice u Rijeci dr. Polegubiću uručile su ravnateljica Katarina Fuček i voditeljica riječke podružnice Vanja Pavlovec

O aktivnostima Ureda u Frankfurtu govorio je delegat o. Bebić

Predstavljanje, na kojem se okupio znatan broj posjetitelja, započelo je glazbenom točkom

(2005.). U osvrtu na nakladništvo Hrvatskog dušobrižničkog ureda, dr. Labaš rekao je kako je ono fascinantnog opsega i tematskog raspona i predstavlja najosmišljeniju knjižnu produkciju naših autora iz zemalja zapadne Europe, kao i autora iz domovine koji se bave našim iseljeništvom u svim područjima ljudske djelatnosti. Na stranicama svojih serijskih publikacija i knjiga redakcija otvara prostor širokom krugu suradnika koji pišu o izazovima ljudi u pokretu digitalnog doba. Na stranicama frankfurtskih publikacija čitatelj se može susresti s izvrsno obrađenom problematikom hrvatske dijasporu u Crkvi i domovini s posebnim osvrtom na obitelj 21. stoljeća u pokretu, zaključio je dr. Labaš.

Glavni urednik Žive zajednice dr. Adolf Polegubić rekao je kako su pred-

stavljeni zbornici rezultat godišnjih susreta hrvatskih pastoralnih djelatnika iz Zapadne Europe koji se u organizaciji Hrvatskog dušobrižničkog ureda održavaju kako u Njemačkoj, tako i u republikama Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini. Ideju o objavljivanju zbornika s tih skupova dao je nekadašnji delegat za hrvatsku pastvu u Njemačkoj fra Josip Klarić, a nastavio i njegov nasljednik, aktualni delegat fra Josip Bebić. Zbornici su objavljivani dvojezično na hrvatskom i njemačkom jeziku, ili samo na hrvatskom jeziku, a u pojedinim slučajevima predavanja su objavljena na jeziku na kojem su predstavljena. Kratko je predstavio i druga izdanja Ureda, te je istaknuo kako ovim predstavljanjem deset zbornika projekt izdavaštva ne prestaje. Uskoro izlazi jedanaesti zbornik sa skupa održanog u Vinkovcima protekle godine.

U ovoj prigodi, ravnateljica HMI Katarina Fuček uručila je dr. Adolfu Polegubiću plaketu za poeziju „Silvije Strahimir Kranjčević“ koju je osvojio na upravo završenom Matičinom jubilarnom Natječaju za literarno stvaralaštvo iseljenika.

Tribini su nazočili i ravnatelj inozemne pastve Hrvatske biskupske konferencije i Biskupske konferencije Bosne i Hercegovine don Ante Kutleša, njegov prethodnik mons. Vladimir Stanković, savjetnik gradonačelnika grada Zagreba Stipe Zeba, te mnogobrojni stručnjaci koji se bave iseljeničkom i problematikom migracija. Program predstavljanja zbornika znalački je vodila prof. Vesna Kukavica.

IIKA

Snimke:
M. Sokol, H. Salopek i A. Polegubić

LURD

Jedino ljubav gradi zajedništvo

Hodočasnike su predvodili brojni svećenici i pastoralno osoblje

Više tisuća Hrvata katolika iz hrvatskih katoličkih misija, zajednica i župa iz Njemačke, Švicarske, Nizozemske i pojedinačno iz drugih zemalja Zapadne Europe hodočastilo je od srijede 12. do nedjelje 16. svibnja u najveće na svijetu marijansko svetište, u Lurd u Francuskoj.

„Vratimo se Bogu i njegovoj ljubavi“

Nakon dolaska, na svetkovinu Kristova uzašašća u četvrtak 13. svibnja, okupili su se na svečanom misnom slavlju u crkvi sv. Bernardice. Misno slavlje predvodio je voditelj Hrvatske katoličke misije (HKM) Karlsruhe o. Ivan Nedić u zajedništvu s više od dvadeset svećenika. Pozdravnu riječ uputio je organizator hodočašća voditelj Hrvatske katoličke misije Frankfurt fra Petar Klapež zaželjevši okupljenima blagoslovljene dane u tom dragom marijanskom svetištu. O. Nedić je u nadahnutoj propovijedi istaknuo: „Crkvo Božja, draga braćo i sestre,

ne bojmo se svoje slabosti i grešnosti. Vratimo se Bogu i njegovoj ljubavi. Gospodin je prošao svoj put“, kazao je dodavši kako je zadatak Crkve put spasenja. „Često se čuju izjave da mladi prihvaćaju Isusa Krista, ali ne prihvaćaju Crkvu. Crkva im je postala teret. Tko je ta Crkva? To smo mi. Mi svećenici. Vi dragi krštenici. Nemojmo se truditi jer nećemo uspjeti opravdati grijeha koje sami činimo. Pratite tolike kritike koje su se obušile na Crkvu i na njene sljedbenike. Papa se neprestano ispričava. Prepustimo Bogu da bude sudac. Neka oslobodi Crkvu od svega što priječi navještanju Radosne vijesti. Radije se okrenimo Bogu jer Crkva bez njega nije Crkva. Crkva koju ne vodi Duh Sveti i njegova snaga, nije Crkva“, istaknuo je o. Ivan Nedić. „Mi Hrvati izvan domovine smo uz Crkvu. Tako smo čuvali svoju vjeru, svoju kulturu i jezik. Zahvalimo Bogu na daru naših svećenika i misionara. Oni su nas hrabрили na putu života. Došli smo u ovo Marijino svetište. Marija je majka Crkve, maj-

ka Isusa Krista, majka svakog kršćanina. Ona je spojila Nebo i Zemlju“, kazao je o. Nedić na kraju propovijedi potaknuvši sve neka nastoje biti poput Marije. „Ovo nije mjesto mudrovanja nego mjesto susreta s Bogom koji nas želi imati za sebe.“

Svečano misno slavlje u bazilici sv. Krunice u petak 14. svibnja preodio je voditelj HKM Mülheim a.d. Ruhr i HKM Duisburg o. Vidan Mišković. U propovijedi je podsjetio kako ovo hodočašće svjedoči o ustrajnosti hrvatskih vjernika da se u Marijinu mjesecu svibnju okupe sa svih strana u Lurdu.

Marija – najodličniji član Crkve

„Želimo ovdje biti postojani u molitvi i iz ovog svetišta ponijeti Božju poruku da ćemo u svom životu biti postojani u molitvi. Poput Isusovih učenika kad su proživljavali prve korake vjere nakon Kristova Uskrsnuća i mi želimo sebe naći i ovdje osnažiti. Ti su koraci bili prožeti strahom, nesigurnošću i neizvjesnošću. U takvoj njihovoj stvarnosti Marija je bila prisutna. To su bili koraci prve Crkve. Često su to koraci i Crkve tijekom povijesti koja poput hodočasnice kroči istim koracima ovom Zemljom. Pokatkad je sve ispunjeno neizvjesnošću i nesigurnošću, ali u iskrenom zajedništvu imamo majku Mariju, naodličnijeg člana Crkve. Ona je s nama i ona s nama moli. Ona nas u našoj molitvi hrabri i podupire naše zajedništvo. I mi hodočasnici i vrljetima ove Zemlje gradimo svoju budućnost u ovom vremenu. Pritom su nam koraci ispunjeni neizvjesnošću, nesigurnošću, zbunjenošću i strahom. Zato i dođemo ovdje, a kome drugo-

Za vrijeme misnog slavlja u crkvi sv. Krunice

me nego Majci, kako bismo joj donijeli svoju ljudsku stvarnost i s njom želimo moliti kako bismo učvrstili svoju vjeru. Posebno kako bismo izgradili svoje zajedništvo u svojim obiteljima i zajednicama, župama u kojima živimo, radimo i djelujemo. Lako je zajedništvo uništiti. Vidjeli smo to više puta i osjetili na svojoj koži što može učiniti ljudska mržnja i zloba. Mržnja, zloba i zli jezici sve unište. Jedino ljubav obnavlja i ponovno gradi zajedništvo. U ovim teškim i nesigurnim vremenima kada se svaki dan događaju zla i katastrofe od posebne je važnosti sagraditi i očuvati potreban mir slogu i zajedništvo", istaknuo je o. Mišković. „Došli smo Mariji sa svojim životnim radostima i žalostima, uspjesima i neuspjesima, usponima i padovima, s dobrotom koja je u nama, ali i s onim nevaljalim. Donijeli smo sebe ovakve kavi jesmo, nesavršeni, ali donosimo moleći da nam pomogne, da nas ohrabri, da nas do te mjere milost Božja zahvati da možemo krenuti iznova drugačiji, pravedniji, vjerniji savršeni poput Marije. Savršenstvo i svetost su naš cilj.“

Na kraju je kazao kako će svakome od nas u životu doći mutni i uboji-

Okupljeni vjernici za vrijeme mise u crkvi sv. Bernardice

ti valovi. „Pripravimo se za to s pouzdanjem u Boga. Gospodin je s nama i naša majka Marija. Kad su oni uz nas, onda se ne trebamo bojati. U Mariji gledajmo majku koja se veseli vedroj radosti svoje djece. Pođimo svojim kućama i svojoj svagdašnjici računajući na Boga i Marijin zagovor!“

U subotu u ranim jutarnjim satima po kišnom vremenu misno slavlje pred Gospinom špiplom predvodio je voditelj HKM Main-Taunus/Hochtaunus fra Željko Čurković koji je u propovijedi istaknuo kako svaki čovjek u životu želi biti sretan i radostan.

„Radost i sreća su darovi Božji“

„Radost i sreća su darovi Božji koje Bog daje čovjeku jer ga voli. Taj dar koji nam Bog daje nalazi se u našim srcima. Ovo mjesto u kojem se nalazimo je poticaj i nama da otvorimo oči vjere da spoznamo i otkrijemo Boga i milosti koje nam On daje. Bog

daje svakome po njegovoj mjeri, pa i više nego trebamo jer On ne može dati malo. Vjerujem da ćemo kroz ove dane u ovom svetištu osjetiti milost i Božji dar koji se nalazi u nama. Okrenimo se oko sebe i u ovom svetištu pa pogledajmo ove bolesne i moći ćemo reći da uistinu imamo razloga toliko da bismo bili sretni. Neka Božja milost djeluje u nama, kako bismo svoj život učinili sretnijim i radosnijim!“, zaključio je o. Čurković. Na kraju mise moljena je posvetna molitva hrvatskoga naroda Gospi Lurdskoj.

Tijekom hodočašća hrvatski su hodočasnici imali prigodu sudjelovati u procesijama sa svijećama zajedno s drugim hodočasnici i moliti i na hrvatskom jeziku. Razgledali su Bernardčinu rodnu kuću, pripravili se za ispovijed. Sudjelovali su zajedno s bolesnicima i hodočasnici u molitvi pred Presvetim u velebnoj podzemnoj bazilici sv. Pija X., u kojoj je istaknuta i slika bl. Alojzija Stepinca, velikog štovatelja Gospe Lurdske. Mnogi su se mogli okupati i u lurdskoj vodi.

Radost hrvatskih hodočasnika unatoč kišnom vremenu

Najbrojniji su hodočasnici bili iz Frankfurta

AUGSBURG

Proslavljena 40. obljetnica misije

Misno slavlje predvodio je i propovijedao kanonik Harald Heinrich

Hrvatska katolička misija Augsburg proslavila je na bladan Marije Majke Crkve, u ponedjeljak 24. svibnja, 40. obljetnicu utemeljenja i djelovanja. Svečano misno slavlje u tom je povodu služeno u crkvi sv. Sebastijana, a predvodio ga je kanonik Harald Heinrich u ime Biskupije Augsburg u zajedništvu s nacionalnim ravnateljem Njemačke biskupske konferencije za dušobrižništvo katolika drugih materinskih jezika mons. Wolfgangom Miehle, vikarom Hercegovačke franjevačke provincije Uznesenja Marijina sa sjedištem u Mostaru dr. fra Miljenkom Štekom, rektorom crkve sv. Sebastijana župnikom vlč. Florianom Geisom, voditeljem misije fra Ivanom Čilićem te s još nekoliko hrvatskih i njemačkih svećenika. Zamjetan je bio veći broj starijih i mlađih vjernika i djece u narodnim nošnjama iz svih hrvatskih krajeva. Misnom slavlju pribivao je i generalni konzul Republike Hrvatske iz Münchena Vladimir Duvnjak kao i gradonačelnik Augsburga Hermann Weber. Sve je na početku pozdravio o. Čilić koji je u ime vjernika uputio zahvalu Bogu za 40 godina postojanja misije, kao i domaćoj Njemačkoj Crkvi koja je pomagala doseljenicima osnivanjem misija u kojima su mogli slaviti Boga na svome jeziku. Na poseban je način zahvalio Biskupiji Augsburg. Prigodnu riječ uputio je i rektor i župnik Geis koji je istaknuo kvalitetnu suradnju između misije i te njemačke župe. Dekan Heinrich je u propovijedi istaknuo kako je veliki dar Duha Svetoga čudo razumijevanja. „Pritom nije važno kojim se jezikom govori, već međusobno razumijevanje, a to nije

stvar jezika već srca. I ova je misijska proslava prigoda da se učvrsti zajedništvo u vjeri i u Crkvi. U tom raste naše zajedništvo pripadnost jednoj Crkvi.“ Misno slavlje uveličao je zbor bogoslova Hercegovačke franjevačke provincije iz zagrebačke Dubrave, koji su došli u Augsburg s magistrom fra ljubom Kurtovićem, kao i mješoviti misijski zbor pod vodstvom s. Verene Rupčić. Misno slavlje završilo je zahvalnom pjesmom „Te Deum“, nakon čega je kanonik Heinrich blagoslovio nove misijske prostorije. Slavlje je nastavljeno pod obližnjim šatorom uz objed i duhovno-kulturni program. Na početku su izvedene hrvatska i bavorska himna. Čestitku i prigodni riječ uputili su predsjednik misijskog vijeća Vlatko Knez, gradonačelnik Weber, nacionalni ravnatelj mons. Miehle, generalni konzul Duvnjak i o. Šteko. Proslavi 40. obljetnice misije prethodila

je duhovna obnova koju je od petka 21. do nedjelje 23. svibnja predvodio o. Šteko pod geslom „Živjeti svoju vjeru danas“.

Hrvatska katolička misija Augsburg službeno je osnovana 30. travnja 1970. godine za Hrvate u cijeloj biskupiji Augsburg. Njezin prvi voditelj je bio salvatorijanac o. Lovro Đuro Globan. Nakon njega pastoralna skrb u misiji je povjerena hercegovačkim franjevcima. Misiju su nakon o. Globana vodili o. Stipe Biško, o. Stanko Banožić, o. Ivan Prusina i

Čestitku je uputio i ravnatelj dušobrižništva stranih vjernika Njemačke biskupske konferencije mons. Miehle

o. Ante Pranjčić, a danas je vodi o. Ivan Čilić. Godine 1985. u misiju dolaze časne sestre franjevke hercegovačke provincije. Danas u misiji kao pastoralne suradnice djeluju s. Ines Marić, s. Maksimilijana Palac i s. Verena Rupčić. **Tekst i snimke: Adolf Polegubić**

Okupljeno mnoštvo vjernika za misnog slavlja u crkvi sv. Sebastijana

NÜRNBERG - WIESBADEN - ESSEN

Susret ministranata iz Bavarke

Tradicionalni, četrnaesti po redu, susret ministranata iz hrvatskih katoličkih misija (HKM) iz Bavarke održan je u subotu 1. svibnja, na blagdan sv. Josipa radnika, u Nürnbergu. Kao i proteklih godina i ove se godine okupio veliki broj ministranata sa svojim vjeroučiteljima i pastoralnim suradnicima iz sedam HKM iz Bavarke. Oko 300 ministranata je pristiglo iz Augsburga, Bamberg, Freisinga, Nürnberga, Münchena, Rosenheima, Traunreuta na zajednički susret ispunjen molitvom, pjesmom i igrom. U HKM Nürnberg goste je dočekaio žup-

Ministrantski susreti

U Nürnbergu se okupilo oko 300 ministranata

Snimka: IKA

furta, Mainza, Rüsselsheima, Darmstadta, Offenbacha na Majni i Giesena došli su u pratnji svojih svećenika, pastoralnih suradnika i suradnika i roditelja. Misnom slavlju pribivao je i konzul gerant Generalnog konzulata RH iz Frankfurta Damir Sabljak. Misno

za ministrante koji je priredio stalni đakon u HKM Giessen Mato Valjan. Nakon objeda, unatoč lošem vremenu, priređeno je sportsko natjecanje na obližnjim sportskim terenima.

Tekst i snimka: A. Polegubić

Okupljeni ministranti s pastoralnim osobljem u crkvi sv. Kilijana u Wiesbadenu

nik HKM o. Rudi Belko. Nakon međusobnog upoznavanja svečano misno slavlje u kapeli sv. Josipa predvodio je fra Luka Livaja iz HKM München. Nakon zajedničkog misnog slavlja i fotografiranja za uspomenu uslijedio je odmor uz ukusna jela s roštilja. Uz mnogo emocija i dječje upornosti mališani su spretno pokazivali svoja nogometna umijeća, svoju brzinu u atletskim disciplinama, kao i vještinu u igri graničara.

IKA

Ministranti iz Rajnsko-majnske regije zajedno

Susret ministranata HKM Rajnsko-majnske regije održan je na blagdan sv. Josipa Radnika, u subotu 1. svibnja, u HKM Wiesbaden pod geslom „Evo me! Zvao si me!“. Svečno misno slavlje u crkvi sv. Kilijana u Wiesbadenu predvodio je voditelj HKM Wiesbaden dr. fra Ante Bilokapić uz sudjelovanje više hrvatskih svećenika iz regije. O. Bilokapić je svima na početku uputio pozdravnu riječ. Oko 150 ministranata iz Wiesbadena, Frank-

slavlje svojim su skladnim pjevanjem uveličali ministranti i ministrantice pod vodstvom pastoralne suradnice iz Wiesbadena s. Auksilije Milić. Na kraju su mladi iz HKM Wiesbaden izveli igrokaz „Sv. Pavao s učenicima“, a moljena je i prigodna molitva za ministrante. Nakon misnog slavlja u crkvi je priređen prigodni vjeronaučni kviz

Susret ministranata iz Sjeverne Rajne i Vestfalije

Susret ministranata iz HKM u pokrajini Sjevernoj Rajni i Vestfaliji održan je 1. svibnja u organizaciji HKM Essen u Essenu, koju vodi vlč. Stjepan Penić. Susret je održan na prostoru gimnazije „Don Bosko“ pod geslom „Da vaša radost bude potpuna“. Na ovogodišnjem susretu ministranata okupilo se oko sto pedeset ministrantica i ministranata iz HKM Düsseldorf, Essen, Krefeld, Moers, Mülheim/Duisburg i Wuppertal. Na početku susreta sve prisutne pozdravio je glasnogovornik fra Luka Šarčević, a potom je počelo misno slavlje koje je predvodio fra Ante Maleš, voditelj misije Wuppertal. Nakon sv. mise održan je i kviz iz vjeronauka pod vodstvom fra Vidana Miškovića, voditelja misije Mülheim/Duisburg. Organizirano je i sportsko natjecanje.

Tekst i snimka: Z. Bosnić

Kviz u Essenu je zahtijevao dobro znanje iz vjeronauka

Piše:
s. Nela
Gašpar

Kršćansko osmišljenje rada i zanimanja

Rad uvjetuje ne samo gospodarski nego i kulturni i moralni razvoj osobe, obitelji, društva i svekolikoga ljudskoga roda.

Za razliku od svih stvorenih bića, a zahvaljujući svojoj duhovnoj dimenziji, čovjek ne živi samo u ovome svijetu, što je uostalom slučaj sa svim ostalim živim bićima, već se on tom svijetu postavlja sučelice kao – subjekt. Ta čovjekova subjektivnost, pak, kao svoj korelat nužno traži objektivnost svijeta, što će reći da ovaj svijet za čovjeka nije tek njegov životni okoliš već i objekt njegova rada. A nešto raditi i nešto mijenjati zapravo su sinonimi za ljudsku djelatnost. Rad je temeljna dimenzija ljudskog postojanja na zemlji. On je sastavni dio života i nemoguće ga je izbjeći. Rad se stoga očituje kao moralna obveza u odnosu prema bližnjemu, koji je ponajprije vlastita obitelj, ali i društvo kojemu pripadamo. Baštinici smo rada naraštaja prije nas, ali ujedno i tvorci budućnosti svih ljudi koji će živjeti nakon nas. Iz toga je očito da ljudski rad posjeduje i unutarnju socijalnu dimenziju. Naime, rad jednoga čovjeka prirodno se isprepliće s radom drugog čovjeka i s radom za drugoga čovjeka.

Ljudski zajednički život na odlučujući način određuju odgovarajući radni i profesionalni odnosi. Povijest društva nas uči kako su društveni sustavi u robovlasničkoj antici, u srednjovjekovnom feudalnom sustavu kao i sustavu plaća industrijskoga doba u bitnome predstavljali oblik organizacije ljudskoga rada, što je ujedno odlučivalo i o raspodjeli gospodarskih rezultata rada. Ne čudi ni to da su društvene revolucije uglavnom nastajale zbog doživljavanja radnih odnosa kao nepravednih i izrabljivačkih. Stoga je jasno zašto Crkva u središtu svoga socijalnog nauka upozorava na kršćanski smisao rada. Rad, naime, „bitni ključ“ cijeloga socijalnog pitanja uvjetuje ne samo gospodarski nego i kulturni i moralni razvoj osobe, obitelji, društva i svekolikoga ljudskoga roda.

Dostojanstvo rada

Kompendij socijalnog nauka Crkve ističe da rad ima dvostruku dimenziju: objektivnu i subjektivnu. U objektivnom smislu on je skup djelat-

nosti, izvora, sredstava i tehnike kojima se čovjek služi da bi proizvodio i da bi vladao zemljom prema riječima Knjige Postanka (usp. Post 1,28; 2,15). Rad u subjektivnom smislu čovjekovo je djelovanje ukoliko je čovjek kao osoba subjekt rada koji je sposoban raditi planski i razumno kako bi samoga sebe ostvario.

Rad je u objektivnom smislu prolazan aspekt ljudskoga djelovanja, koji se neprestano mijenja u svojim načinima promjenom tehničkih, kulturnih, društvenih i političkih okolnosti. No, u subjektivnom smislu prikazuje se njegova stalna dimenzija jer ne ovisi o onome što konkretno ostvaruje, niti od vrste djelatnosti koju obavlja, nego samo i isključivo od čovjekovog dostojanstva kao osobe. Ta razlika je odlučujuća i za razumijevanje onoga što je posljednji temelj vrijednosti i dostojanstva rada: osoba. „Cilj svakog rada što ga ljudi obavljaju – pa bila to i najskromnija služba, ... – ostaje uvijek samo čovjek“ (Ivan Pavao II., Radom čovjek, 6). Subjektivna dimenzija mora imati prevlast nad objektivnom, jer je to dimenzija samoga čovjeka koji obavlja rad, određujući mu kvalitetu i najvišu vrijednost.

Obveza i pravo na rad

Rad je temeljno pravo i dobro čovjeka. Rad je potreban za osnivanje i uzdržavanje obitelji, da bi se imalo pravo na vlasništvo, da se pridoneše općem dobru ljudskog društva. Stoga rad mora biti na raspolaganju svima onima koji su za njega sposobni, a „potpuna zaposlenost“ je obvezni cilj za svaki gospodarski poredak koji je okrenut pravednosti i općem dobru. Društvo u kojem je to pravo uništeno ili se sustavno nijeće „ne može steći svoje etičko ozakojenje ni društveni mir“. Stoga se sposobnost planiranja društva usmjerena prema općem dobru i okrenuta prema budućnosti mjeri također na temelju radnih perspektiva koje je kadra ponuditi. Visoka stopa nezaposlenosti, prisutnost sustava za podučavanje koji su zastarjeli i trajnih poteškoća u pristupu obrazovanju i tržiš-

tu rada velika su zapreka na putu ljudskog i profesionalnog ostvarenja. Onaj tko je nezaposlen ili pak premalo zaposlen, trpi duboko negativne posljedice koje to stanje uzrokuje u osobnosti, te je u opasnosti da bude izguran na rub društva, da postane žrtva društvenog odbacivanja. To je drama koja, općenito gledano, pogađa, osim mladih, i žene, manje stručne radnike, oštećene u razvoju, useljenike, bivše zatvorenike, nepismene, sve subjekte koji nailaze na veće poteškoće u tražanju za mjestom u svijetu rada.

U svojoj enciklici Radom čovjek Ivan Pavao II. nadalje ističe da zadržavanje zaposlenja sve više ovisi o profesionalnim sposobnostima. Sve raširenija potreba da se u tijeku života više puta promijeni radno mjesto odgojno-obrazovnom sustavu nalaže da pospješiti raspoloživost osoba za posuvremenjenje i trajnu prekvalifikaciju kao zaposlenih tako i nezaposlenih. Mladi moraju naučiti djelovati samostalno, postati sposobni odgovorno prihvaćati zadaću suočavanja s kompetencijama koje su primjerene rizicima povezanim s pokretnim i često nepredvidljivim ekonomskim okruženjem u njegovim razvojnim scenarijima. Općenito, radni tijek osoba mora naići na nove, konkretne oblike potpore tako da ne bude preteško prolaziti fazama promjene, nesigurnosti, neizvjesnosti.

Dostojanstvo i prava radnika

Dostojanstvo i prava radnika, kao i sva ostala prava, zasnivaju se na naravi ljudske osobe i njezinom transcendentnom dostojanstvu (dostojanstvu utemeljenu u Bogu). Stoga je Socijalno učiteljstvo Crkve smatralo da se neka prava treba propisati i tražiti njihovo priznanje u pravnim porecima. Među tim pravima Socijalni nauk Crkve ističe da je plaća najvažnije sredstvo za ostvarivanje pravednosti u radnim odnosima. „Rad valja tako nagrađivati da se čovjeku osiguraju sredstva za dostojno materijalno, društveno, kulturno i duhovno življenje svoje i svojih“ (Gaudium et spes, br. 67.). ■

Verbrechen und Vergebung

Verehrte Leserinnen und Leser!

Anlässlich des 65. Jahrestages des ungesühnten Kriegsverbrechens (für das niemand je verurteilt oder gar gerichtlich zur Verantwortung gezogen wurde!), bei welchem damals über mehrere Zehntausend kroatische Soldaten und Zivilisten getötet wurden, sind auch am diesjährigen Gedenktag, dem 15. Mai 2010, mehrere Tausend Kroatinen und Kroaten in Bleiburg (Österreich) zusammengekommen. Der Höhepunkt der Zusammenkunft war die heilige Messe in Gedenken an die dort getöteten Opfer. Mons. Vlado Košić, Bischof von Sisak, leitete das Hochamt. In seiner Predigt sagte Bischof Košić unter anderem: „Ohne an sich zu denken, müssen wir die Wahrheit sagen. „Die Wahrheit wird Euch befreien“ so sprach der Herr. Die Wahrheit und nichts als die Wahrheit. Nicht die Wahrheit, die von den Einen verschönt oder von den Anderen verzerrt wird, sondern vielmehr die Wahrheit, wie sie in Wirklichkeit ist. Und die Wahrheit ist, dass an diesem Ort genau vor 65 Jahren die größte Tragödie des kroatischen Volkes begann.“

Unser Büro für Kroatenseelsorge in Deutschland zusammen mit dem Rat für die kroatische Auslandspastoral hat im Namen aller kroatischen Priester und der Christen in Westeuropa einen Kranz niederlegen lassen aus Achtung für die dort getöteten Menschen. Es stellt sich die Frage, ob es notwendig ist, sich immer wieder aufs Neue an diese Tragödie zu erinnern? Um welche Art von Tragödie handelt es sich überhaupt?

Ja, wir müssen uns immer wieder erinnern und zwar aus Liebe zu den Opfern und in Gedenken an sie. Solange wir für ihre Seelen beten, zeigen wir Bereitschaft, den Tätern ihre Gräueltaten zu vergeben. Einige von ihnen leben heute unter anderem auch in Kroatien. Vermutlich wurde ihnen für diese verbrecherischen Taten sogar eine beträchtliche – damals sogenannte „Kriegsrente“ – zugesprochen. Heute erhalten sie eine Altersrente vom kroatischen Staat. Paradoxerweise und tragik-komisch ist die Tatsache, dass sie heute die Alters-

rente von dem Staat beziehen, gegen den sie einst kämpften und die Auszahlung der Altersrente selbst wird sogar von den Nachkommen ihrer Opfer geleistet.

Am Ende des II. Weltkrieges befanden sich in einer von Partisanen und Engländern errichteten Enklave in der Nähe von Bleiburg eine beträchtliche Anzahl von kroatischen Streitkräften des Unabhängigen Staates Kroatien mit ihren Familien und anderen geflohenen Zivilisten. Nach mehrstündigen Verhandlungen ergaben sich die Kroaten den Engländern. Entgegen der Abmachung übergaben die Engländer sie den partisanischen Schlächtern, die kurzerhand mit dem frevelhaften Racheakt begannen. Ohne jedwede Verurteilung, ungeachtet des Alters und des Gesundheitszustandes zelebrierten die Partisanen äußerst blutrünstig ihre Rache über unbewaffnete und ungeschützte Menschen. Stundenlang schossen sie auf Kinder und Frauen, auf Soldaten und alte Menschen. Der Täter Tito und seine Mitäter beginnen so mit der Ausrottung des kroatischen Volkes. Bis zum heutigen Tage wurde nicht einer dieser Täter vor das Kriegsverbrecher-Tribunal gestellt, während in Den Haag kroatische Generäle zur Rechenschaft gezogen werden, denen es in jüngster Zeit gelungen ist, Kroatien vor einem weiteren Versuch des Genozids am kroatischen Volk zu verteidigen. Von der Tragödie von Bleiburg haben die Kroaten sich bis heute nicht erholt. So sagte Kardinal Josip Bozanić in seiner Predigt in Bleiburg im Jahre 2007: „Die Tragödie von Bleiburg hat die gesamte kroatische Gesellschaft verarmt. Sie war die Ursache zahlreichen Leidens von hundert Tausenden an den Rand gedrängten Kroaten...“

Alle, die an diesem unglücklichen Tag nicht zum Opfer wurden, mussten zu Fuß zurück in Richtung Kroatien. Diesen Weg nennen die Kroaten ihren Kreuzweg. Allein in Slowenien wurden an 600 Stellen Opfer dieses Weges gefunden. Erst vor einiger Zeit wurde in Slowenien das Massengrab in der Höhle von Huda Jama (Barbara Stollen) entdeckt, das

einen erschütternden Anblick bot: mumifizierte Leichen von Menschen – deren Anzahl bisher unbekannt ist – wurden auf brutalste Weise niedergemetzelt. Die Untersuchungen der Höhle von Huda Jama sind noch im Gange. Bereits jetzt ist aber schon augenscheinlich, dass Huda Jama nach der Anzahl der Opfer um das Zehnfache größer ist als angenommen – und die Art der Massakrierung ungleich grausamer als die Massaker von Katyn und Srebrenica (Marijan Promonac).

Wenn wir uns an diese und andere unschuldige Opfer erinnern, erleichtert uns dies das Annehmen der Tatsache des Sterbens und der Auferstehung Jesu. Die Apostel verkünden Jesus zusammen mit dem hl. Johannes dem Täufer als „Lamm Gottes, das hinweg nimmt die Sünden der Welt.“ In der Tat steht es in der Heiligen Schrift geschrieben und die Verkünder Christi sagen, dass Jesus auf die Welt kam, uns durch seinen Tod von unseren Sünden zu erlösen, und dass er um unserer Rechtfertigung willen von den Toten auferstanden ist (vgl. Röm 4,25).

Jesus verzeiht selbst seinen Feinden, predigt seinen Jüngern von grenzenloser Vergebung und lehrt uns zu beten: „Vegib uns unsere Schuld wie auch wir vergeben unseren Schuldigern“ (Mt 6,12). Durch Vergebung bezeugen die Christen in der Welt, dass es in ihr eine Liebe gibt, die stärker ist als Sünde und Tod. Diese Liebe brachte uns Jesus Christus.

In diesem Glauben und der Zuversicht zu Ihm beten wir für die Opfer der Kriege und selbst für diejenigen, die sich an Opfern schuldig gemacht haben. Wir Christen glauben, dass das endgültige Gericht Gott dem Allmächtigen – dem gerechten und gütigen Richter – vorbehalten ist. So bitten wir den Herrn, dass er gütig sein möge zu allen Menschen und uns das ewige Leben schenkt.

Herr, gib die ewige Ruhe allen unschuldigen Opfern des Massakers von Bleiburg und allen anderen Opfern, die ihr Leben für die Freiheit Kroatiens hingegeben haben.

Ihr

P. Josip Bebić, Delegat

BISTUMS-REFORMEN (3)

„Bereitschaft zur Bewegung in Limburg“

In den Diözesen Trier, Limburg und Fulda sind die Einschnitte noch nicht massiv. Pfarrverbünde werden gebildet, aber oft bleibt die Selbstständigkeit der Pfarreien erhalten. Dennoch werden die Veränderungen als schmerzhaft empfunden. Der Limburger Bischof Franz-Peter Tebartz-van Elst erklärt: „Wir müssen ehrlich sagen, wo wir stehen, was die Voraussetzungen unserer Gemeinden sind.“

Um der Seelsorge in seinem Bistum Limburg neue und auf Dauer tragfähige Perspektiven zu eröffnen, initiierte Tebartz-van Elst einen mit „Bereitschaft zur Bewegung“ überschriebenen Prozess. Der Weg hin zu größeren Seelsorgeeinheiten macht es nach Auffassung der Bistumsleitung nötig, Liturgie, Seelsorge und Caritas besser miteinander zu vernetzen.

Seit bald einem Jahr laufen Pilotprojekte zur „Erkundung der Zukunftsgestalt der Kirche von Limburg“. Dabei soll etwa herausgefunden werden, wie Priester von Verwaltungsaufgaben entlastet werden können und wie Pfarreien mit Kindertagesstätten, Schulen oder Sozialstationen so zusammenarbeiten können, „dass die Nähe der Kirche zu den Lebensvollzügen der Menschen erhalten oder neu gestaltet werden kann“.

Trier mit neuen Strukturen

Im Bistum Trier soll bis September 2011 ein noch von Bischof Reinhard Marx auf den Weg gebrachter Strukturplan umgesetzt sein, der aus 389

Limburger Dom

pastoralen Einheiten 173 macht. Bereits vor sechs Jahren waren an die Stelle von zuvor 7 Regionen und 75 Dekanaten 35 Dekanate getreten. Strukturen seien wichtig, aber nicht alles, betont der seit bald acht Monaten im ältesten deutschen Bistum amtierende Bischof Stephan Ackermann. Immer wieder gelte es, Strukturen auf

Foto: A. Polegubici

ihre Tauglichkeit hin zu überprüfen. Zugleich aber müsse sich mehr Aufmerksamkeit darauf richten, so der Bischof, „nach der Gegenwart Jesu in unserer Umgebung Ausschau zu halten“.

Fulda: Seelsorge und Reform

Im Bistum Fulda, wo Bischof Heinz Josef Algermissen 2002 mit einem Hirtenbrief den Anstoß zu einem pastoralen Prozess gab, wurden vier Jahre später aus 250 Pfarreien 48 Pastoralverbünde gebildet. In ihnen bleiben die Pfarreien selbstständig, arbeiten aber verbindlich zusammen. Der inhaltlichen Vertiefung der Arbeit in den Pastoralverbünden soll ein laufendes Projekt „Lebensraumorientierte Seelsorge – missionarisch Kirche sein“ dienen.

Rottenburg ohne schmerzhaftes Fusionen

Die 1.039 Gemeinden der Diözese Rottenburg-Stuttgart sind in 284 Seelsorgeeinheiten zusammengeschlossen. Die Gemeinden bleiben eigenständige Größen, in denen ein Team von Seelsorgern – Kleriker und Laien – arbeitet. Entsprechend dem Subsidiaritätsprinzip leistet die Gemeinde allein, was sie machen kann, so das Konzept der Bistumsleitung.

Neue Herausforderungen können der Seelsorgeeinheit übergeben werden, heißt es im Bistum von Bischof Gebhard Fürst. Die Dekanate werden neu konzipiert und weiterentwickelt. Vor ein paar Jahren waren als Abschluss einer ganzen Reihe von Neuordnungsmaßnahmen zuletzt noch die

Dekanate als „Mittlere Leitungsebene“ der Diözese neu geordnet worden. Die Dekanate wurden den Landkreisen angepasst und ihre Zahl von 45 auf 25 reduziert. Schmerzhaftes Fusionsprozesse auf Pfarreebene waren im Südwesten bislang nicht in der Form notwendig wie in anderen Bistümern.

Rottenburger Dom St. Martin

Die Vorreiter des Umbruchs im Westen

„Das Modell 'Eine Gemeinde – ein Pfarrer' wird es nicht mehr geben.“ Was Aachens Bischof Heinrich Mussinghoff für seine Ortskirche feststellte, gilt auch für die übrigen vier nordrhein-westfälischen Bistümer. Aufgrund rückläufiger Katholiken- und Priesterzahlen und sinkender Kirchensteuereinnahmen strukturieren die Erzdiozesen Köln und Paderborn sowie die Bistümer Aachen, Essen und Münster sich intern um und bilden größere pastorale Einheiten.

Den radikalsten Schnitt hat das „Ruhrbistum“ Essen vollzogen – noch unter Bischof Felix Genn, der 2003 in die Diözese kam und seit März 2009 das Bistum Münster leitet. Die ursprünglich 259 Pfarreien des 1958 gegründeten Bistums Essen wurden bereits zu 43 Großgemeinden fusioniert. Den eingeleiteten Weg will jetzt der neue Bischof Franz-Josef Overbeck fortsetzen.

Dabei entstand in Gelsenkirchen-Buer die größte Pfarrei Deutschlands. Mit mehr als 40.000 Katholiken zählt sie mehr Gläubige als das östliche Bistum Görlitz insgesamt. Die 16 ehemals eigenständigen Pfarreien bilden nun die eine Großpfarre St. Urbanus, die sich aber in sieben Gemeinden untergliedert. Ein leitender Pfarrer führt ein pastorales Team mit weiteren Geistlichen und hauptamtlichen Laien. Das urbane Umfeld des „Ruhrbistums“, das sich auf gerade mal zwei Landkreise und acht Großstädte erstreckt, erleichtert die Bildung solcher großen Einheiten.

Aachen beendet Strukturreform

Im Bistum Aachen steht ein vor etwa zehn Jahren begonnener Reformprozess vor dem Abschluss: Die Zahl der Pfarreien wurde von ehemals rund 540 auf etwa 374 reduziert. Der Prozess, in dem sich die Pfarreien in sogenannten „Gemeinschaften der Gemeinden“ (GdG) zusammenschließen – entweder als Kirchengemeindeverband (KGV) oder als fusionierte Großpfarre mit einfacherer Leitungs- und Gremienstruktur, soll in den ersten Monaten dieses Jahres abgeschlossen werden. Laut Bistum wird es künftig 21 vereinigte Pfarreien und 50 KGV geben, die als gemeinsamer Anstellungsträger etwa für Kindergärtnerinnen oder Kirchenmusiker fungieren. Das Bistum rechnet damit, dass die Zahl der Priester von derzeit rund 320 auf 175 im Jahr 2017 sinkt.

Paderborn: Zweite Reformrunde

Für das Erzbistum Paderborn hat Erzbischof Hans-Josef Becker zu Jahresbeginn in einem „Zirkumskriptionsgesetz“ die neue Struktur festgelegt: Danach soll es 87 „pastorale Räume“ geben, die in der Regel aus 5 bis 10 der bisherigen Pfarreien bestehen und für die jeweils ein Seelsorgerteam mit einem gemeinsamen Leiter zuständig ist. In dem Gesetz sind die Grenzen der neuen Pastoralverbünde, der jeweilige Sitz des Leiters und die Umsetzungsfristen bestimmt. Die Erzdiozese hatte im Jahr 2000 die Strukturreform eingeleitet und die damals 775 Gemeinden zunächst zu 213 Pastoralverbünden zusammengeführt. Jetzt folgt der zweite

Schritt mit einer erneuten Konzentration und Bündelung der Aufgaben.

Köln: Fusion oder Gemeinschaft

In der Erzdiozese Köln, mit Kardinal Joachim Meisner an der Spitze, ist das 2007 aufgestellte Konzept „Wandel gestalten – Glauben entfalten. Perspektive 2020“ nahezu umgesetzt. Danach sollen bis Ende dieses Jahres aus den früher 600 Pfarreien 182 Seelsorgebereiche entstehen. Die meisten Seelsorgebereiche sind bereits etabliert – 11 stehen noch aus. Die Entscheidungen über die jeweilige Form steht aber bereits fest: 109 Pfarreien-gemeinschaften (60 Prozent) stehen 73 Fusionen (40 Prozent) gegenüber.

Münster bietet drei Gemeinde-Modelle

Das Bistum Münster führt seit 2001 größere pastorale Einheiten ein. Die noch von Bischof Reinhard Lettmann angestoßene Reform will sein Nachfolger, Bischof Felix Genn, fortsetzen. Aus ehemals 634 Kirchengemeinden im nordrhein-westfälischen Teil der Diözese sind nun 405 Pfarreien geworden.

Etwa ein Drittel dieser Gemeinden – rund 130 – sind durch Fusionen gebildete Großpfarreien. Darüber hinaus haben sich Gemeinden zu 49 Seelsorgeeinheiten zusammengeschlossen, die in der Regel von einem pastoralen Team mit einem leitenden Pfarrer betreut werden. Diese rechtlich selbstständigen Gemeinden haben jeweils eigene Kirchenvorstände, stellen aber auf der Ebene der Seelsorgeeinheit einen gemeinsamen Pfarrgemeinderat. Darüber hinaus verzeichnet das Bistum 53 Pfarrgemeinschaften, in denen (noch) eine eher lockere Form der pastoralen Zusammenarbeit von selbstständigen

Pfarreien existiert. Der Umstrukturierungsprozess soll Ende 2012 abgeschlossen sein.

Auf der „Zielgeraden“

Im Offizialatsbezirk Oldenburg, dem von Weihbischof Heinrich Timmerevers geleiteten niedersächsischen Teil des Bistums Münster, sind seit 2004 durch Zusammenschlüsse aus 123 Altgemeinden heraus 60 neue Pfarreien entstanden. Bis Ende 2010 soll es 41 Großpfarreien geben. „Wir biegen auf die Zielgerade ein“, so der Sprecher des Offizialats, Peter Waschinski. Das Bistum Münster ist mit seinen etwas mehr als zwei Millionen Katholiken die drittgrößte Diözese in Deutschland. Sie besteht in Nordrhein-Westfalen aus dem Münsterland und dem oberen Niederrhein sowie darüber hinaus aus dem Offizialatsbezirk Oldenburg, einer Exklave in Niedersachsen.

Quelle: KNA-INFORMATIONSDIENST Nr. 3/55. Jahrgang, 20. Januar 2010, S. 6-7

MÜNCHEN

Održan drugi Ekumenski dan

Drugi Ekumenski dan u Münchenu završio je u nedjelju 16. svibnja s međukonfesionalnom Službom Božjom. Unatoč kišnom vremenu okupilo se 100.000 vjernika. Službu Božju su priredili predstavnici Katoličke, Evanđeličke, Pravoslavne i Metodističke Crkve. Na ekumenskom danu od srijede 13. do nedjelje 16. svibnja organizirano je oko 3000 ranih ponuda. Za vjernike katolika drugih materinskih jezika iz Njemačke slavljen je u petak 14. svibnja misno slavlje u crkvi sv. Michaela u Münchenu, koje je predvodio mađarski nadbiskup kardinal Peter Erdő, predsjednik Vijeća Europskih biskupskih konferencija i mađarski primas, u koncelebraciji s njemačkim i stranim biskupima i svećenicima.

Misnom slavlju u crkvi sv. Michaela pribivalo je mnoštvo vjernika među kojima i veliki broj Hrvata
Snimio: J. Bebić

KÖLN

Dvostruko slavlje

Sljeva nadesno: prof. o. Jurišić, o. Brnas, generalni konzul Križanec i konzul Kristijan Tušek

Hrvatska katolička misija u Kölnu proslavila je 8. i 9. svibnja dvije obljetnice: rođendan bl. Alojzija Stepinca i 30. obljetnicu misništva voditelja misije fra Branka Brnasa.

Od samih početaka misije hrvatski su vjernici uzeli za uzor vjere u Boga i vjernosti Katoličkoj Crkvi neustrašivoga borca za Božja i ljudska prava, zagrebačkoga nadbiskupa i mučenika, a sada i blaženika Alojzija Stepinca. Prije više godina u misiji je postavljena bista blaženog kardinala. Prije dvije godine u franjevačkoj crkvi Marijina Uznesenja u Kölnu, u kojoj hrvatski vjernici redovito slave sv. mise na hrvatskom jeziku, u prigodi 110. obljetnice kardinalova rođenja postavljen je brončani reljef našega blaženika.

Kardinalov 112. rođendan proslavljen je predavanjem koje je, u dvorani župe sv. Mauricija u Kölnu, održao fra Gabrijel Jurišić, umirovljeni profesor Franjevačke klasične gimnazije

u Sinju i urednik Zbornika „Kačić“. Predavač je još jednom upozorio kako je „komunističko vodstvo tražilo od zagrebačkog nadbiskupa da odcijepi Katoličku Crkvu u Hrvatskoj od pape i Vatikana i da on bude na čelu te Crkve, kao što je na čelu Pravoslavne Crkve srpski patrijarh. Kad je nadbiskup to odlučno odbio, Partija je naredila da se pokrene sudski postupak, da nadbiskup bude proglašen „narodnim neprijateljem“ i „ratnim zločincem“ i da bude osuđen na dugotrajnu robiju. Poslušni – „loši sluge goreg gospodara“ (I. Mažuranić) – izvršili su naredbu Partije i na montiranom sudskom postupku osudili nadbiskupa na 16 godina robije.“

Nakon predavanja prisutni su postavljali pitanja na koje je predavač odgovarao. Nastavljeno je s prijateljskim druženjem i bogatom večerom. Prigodne čestitke fra Branku uputio je Vjekoslav Križanec, generalni konzul iz Düsseldofa, fra Gabrijel i fra Josip

Kulović, župnik u Düsseldorfu. Na kraju su svi zapjevali uz glasovriksu pratnju Marka Bočeka.

U nedjelju 9. svibnja slavljen je svečana sv. misa u franjevačkoj crkvi Marijina Uznesenja i proslavljena 30. obljetnica fra Brankova misništva. Prigodnu je propovijed održao fra Gabrijel, koji je upozorio „da je svećenik posrednik između Boga i ljudi i ima trostruku dužnost: poučavati, posvećivati i voditi narod Božji“. Zatim je pozvao sve vjernike da mole kako bi dobri Bog dao hrvatskom narodu puno dobrih svećenika. Na kraju sv. mise fra Branko je zahvalio Bogu, svojoj Provinciji, roditeljima, vjernicima župa gdje je djelovao, a posebno vjernicima u Kölnu.

Pjevao je zbor pod vodstvom s. Vinke Bešlić, a predstavnici Misije čestitali su fra Branku jubilej i predali mu darove.

Slavlje sv. potvrde

U subotu, 15. svibnja, u prepunoj crkvi Marijina Uznesenja (Minoritenkirche) u Kölnu mons. Heiner Koch, pomoćni kelnski biskup, krizmao je 53 mladih Hrvata (vidi slika str. 28). Koncelebrirali su voditelj misije fra Branko Brnas, župni vikar fra Marko Domazet Lošo i vlč. Silvio Vallecoccia, dušobrižnik za mlade u kelnskoj nadbiskupiji.

Nakon ulaznog ophoda, u kojem je sveto ulje krizme nosio đakon Hans Gerd Greveldnig, oca biskupa je u ime svih krizmanika, roditelja i kumova pozdravio fra Branko, koji je istak-

KOBLENZ

Četvero prvopričesnika

U nedjelju 2. svibnja u Hrvatskoj katoličkoj misiji Koblenz četvero djece: Daniela, Anastazija, Ivan i Luka u nazočnosti svojih najdražih primili su sakrament prve sv. Pričesti. Kako bi taj dan za njih bio lijep i ostao u dugom sjećanju uz njihove roditelje nazočili su i drugi članovi njihovih obitelji, a misno slavlje, koje je prevodio voditelj misije vlč. Stjepan Zadravec, uveličao je i misijski zbor i mladi tamburaši. Mladi prvopričesnici su skromnim darom zahvalivi svojoj vjeroučiteljici Ivi Lesici, koja ih je lijepo pripremila za ovu njihov veliki trenutak.

Tekst i snimka: Jakov Vranković

Prvopričesnici s vjeroučiteljicom Ivom Lesicom

ENNEPETAL

Sedamdeseti rođendan vlč. Šimovića

Slavljenik vlč. Šimović s vlč. Penićem (desno) i vlč. Delincom (lijevo)

Voditelj Hrvatske katoličke misije (HKM) Ennepetal-Lüdenscheid vlč. Branko Šimović proslavio je 70. rođendan sa svojom subračom svećenicima i vjernicima iz župa u kojima je dosad bio na službi. Svečanost je započela sv. misom koju je predvodio vlč. Branko u zajedništvu s više hrvatskih i njemačkih svećenika, među kojima su bili i voditelj HKM Bochum i Gelsenkirchen vlč. Vinko Delinac.

sko sjemenište Dubrovnik, a nakon toga, 1963., nastavlja studij teologije u Splitu. U međuvremenu je odlučio vojni rok gdje je imao neugodnosti. Zbog sve učestalijih neugodnosti od bivše vlasti, vlč. Branko je zajedno sa susjedom Vilimom Šimovićem odlučio pobjeći preko granice i zatražiti politički azil. Prešli su preko Alpa i došli u Francusku do gradića Modene, a nakon toga vlč. Branku prebacivaju u izbjeglički logor u Italiju. Godine 1964.

Vlč. Branko Šimović rođen je 1940. u selu Zvirovici, općina Čapljina, a župa Studenci kod Ljubuškog. Dijete je hrvatskog domobrana pa je stoga imao bezbroj neugodnosti i diskriminiranja od strane komunističke vlasti. Godine 1956. odlazi u biskup-

vlč. Franjo Lodeta, župnik iz Essena, dolazi u posjet Rimu i predlaže vlč. Branku da dođe u Essen i završi školovanje što je vlč. Branko i prihvatio. Nakon dvije godine studija u Bonnu, godinu dana studira na Sveučilištu u Freiburgu. Nakon toga dolazi na Sveučilište u Bochum gdje završava svoj studij te ulazi u bogosloviju u Essenu gdje studira zadnje dvije godine pripremajući se za svećenički poziv. Essenski biskup kardinal dr. Franz Hengsbach zaređuje ga s još četvoricom njemačkih kolega za svećenika Essenske biskupije u Duisburgu, u crkvi sv. Ludgera 1970. godine. Dva dana kasnije, vlč. Branko slavi mladu misu u crkvi sv. Tome Morusa u Essen-Vogelheimu, u hrvatskoj župi. Nakon rednjenja odlazi na njemačku župu sv. Josipa i Medarda u Lüdenscheidu. U kolovozu 1970. u Lüdenscheidu preuzima vodstvo Hrvatske katoličke misije. Godine 1973. prebačen je u Bochum gdje postaje voditeljem hrvatske misije u kojoj ostaje 20 godina. Nakon toga se vraća opet u Lüdenscheid gdje ostaje do danas.

Tekst i snimka: Zvonko Bosnić

♦ nuovo važnost zajedništva među biskupima, svećenicima i vjernicima. Nakon propovijedi i obnove krsnih obećanja, slijedila je gesta polaganja ruku uz molitvu za silazak Duha Svetoga. Potom je otac biskup mazao uljem svete krizme svakog pojedinog kandidata u pratnji njegovog kuma ili kume, uz vrlo simpatične riječi potpore.

Mladi krizmanici su za prinos darova prinijeli mlado stablo, koje su zalijevali vodom, moleći pritom Boga da im pomogne rasti u vjeri i

milosti. Svetoj pričesti pristupio je osim kumova roditelja i krizmanika i veliki broj vjernika. Na kraju misnog slavlja fra Branko je zahvalio Bogu na svečanom slavlju, fra Marku, s. Vinki i s. Dubravki, koji su pripremali mlade za krizmu i pozvao mlade potvrđenike da ostanu vjerni svojim obećanjima.

Sveta misa slavljenica je na njemačkom i hrvatskom jeziku. Liturgijsko pjevanje predvodio je misijski pjevački zbor pod ravnanjem Marka Bočeka i s. Vinke Bešlić.

WAIBLINGEN

Mons. Bogović podijelio sv. potvrdu

Sakrament sv. potvrde u Hrvatskoj katoličkoj zajednici Waiblingen, u crkvi Duha Svetoga, podijelio je u subotu 24. travnja gospićko-senjski biskup mons. Mile Bogović (vidi slika str. 28), koji je na slici zajedno s voditeljem zajednice fra Ivanom Škopljanac-Maćinom.

SINDELFINGEN

Slavlja u zajednici

Majčin dan

U nedjelju 9. svibnja, na sam Majčin dan, Hrvatska katolička zajednica Sindelfingen sa svojim voditeljem fra Marinkom Vukmanom priredila je majkama prigodan program. Nakon sv. mise djeca su u crkvi pod ravnanjem s. Bernardete Tomić i učiteljice hrvatske nastave, nizom pjesama i recitacija, izrazila svoju ljubav i zahvalnost majkama. U programu su ovoga puta sudjelovali i oni malo stariji: Stipe Cvitković, Franjo Galić i Ana Bebek, krasnoslovivši prigodne recitacije. Ovih dana kada se priroda

Prvopričesnici s fra Marinkom i časnim sestrama Bernardetom i Bogoljubom

budi i sve je u cvatu, sjećamo se svih majki, majke našeg Gospodina Isusa Krista i naše zajedničke majke Djevice Marije, poručio je fra Marinko u svojoj propovijedi. Također se sjećamo majke domovine, koja nas zove na naša ognjišta, a mi joj se rado odazivamo. Molimo za sve njih da budu svećenice naših ognjišta, da čuvaju naše obitelji, napomenuo je fra Vukman, razveselivši majke ružama, a djecu, za trud koji su uložili u pjesme i recitacije, slatkišima.

Slavlje je uveličao i veliki zbor misije te tamburaši Matije Gupca, koji su roditeljima, bakama, djedovima i prijateljima ispred crkve pripremili kratak program.

Prva Pričest

U crkvi Presvetog Trojstva u Sindelfingenu, u nedjelju 2. svibnja, održano je svečano slavlje prve sv. Pričesti. Svečanosti pristupanja tride-

set i dvoje prvopričesnika k stolu Gospodnjemu došli su posvjedočiti i proslaviti njihovi roditelji, rodbina, kumovi i prijatelji. Misno slavlje, koje je predvodio voditelj Hrvatske katoličke zajednice Sindelfingen fra Marinko Vukman, započelo je procesijom od prostorija zajednice do župne crkve. Prije deset godina donijeli smo vas na svijet, krstili vas i obećali da ćemo vas odgajati u vjeri, u liku svete majke Crkve. Zato se radujemo što danas primete Isusa Krista, što pristupate k njegovom stolu i zahvaljujemo mu što vam daruje svetu pričest i što je zaštitnik u vašim životima, na početku slavlja kazali su roditelji prvopričesnika.

Ovo je prvi put da naši mali prvopričesnici pristupaju k stolu Gospodnjemu i postaju punopravni članovi Crkve. To je velika radost za njih, njihove roditelje i cijelu našu zajednicu. Jučer su primili sakrament pomirenja i sve do sad se vrijedno pripremali za

ovaj dan pod budnim vodstvom naših časnih sestara Bogoljube Jurić i Bernardete Tomić, kako bi danas susreli Isusa Krista učitelja i prijatelja. Neka vas tijekom života prati dragi gost Isus Krist, poželio je prvopričesnicima fra Marinko Vukman.

Za vrijeme propovijedi prvopričesnici su aktivno sudjelovali u razgovoru s fra Marinkom. „Moramo se odlučiti biti Isusovi prijatelji, pomagati, slušati i ljubiti jedni druge, braću, sestre, roditelje, bake, djedove, prijatelje. Moramo ljubiti jedni druge kao što je i nas Isusu ljubio“, poručio je fra Marinko prvopričesnicima i dodao da što god se dogodilo, Božje ruke će ih uvijek čekati i pružiti zaštitu.

Prvopričesnici i njihovi roditelji su u svečanosti misnog slavlja sudjelovali čitanjem molitve vjernika, pjevanjem, prinosom darova, kruha, vina, vode kao simbola čistoće, svijeće kao znaka spremnosti da hode za Isusom, Biblije i slika svih prvopričesnika kao znaka potpunog predanja Gospodinu koji će ih voditi kroz život. Ujedno su zahvalili i fra Marinku i časnim sestrama na požrtvornom radu i pomaganju, koji su ih svo vrijeme učili i vodili kroz pripreme za ovaj svečani događaj. Slavlje djece u Sindelfingenu je uveličao zbor mladih misije „Salve angeli“.

Ivana Livačić

OBAVIJESTI

Ravnatelj dušobrižništva za Hrvate u inozemstvu vlč. Ante Kutleša odnedavno ima novi E-mail koji glasi:

ante@kutlesa.com

REUTLINGEN

Pedesetero prvopričesnika

U nedjelju 25. travnja pedetero djece iz hrvatskih katoličkih zajednica Reutlingen, Metzingen i Tübingen primilo je sakrament prve sv. Prikęsti, u prepunoj crkvi sv. Wolfganga koja ovih dana slavi 100. obljetnicu.

Misno slavlje predvodio je dušobrižnik vlč. Marko Šutalo uz koncelibraciju voditelja zajednica vlč. Ivica Komadine, a pjevao je dječiji zbor pod ravnanjem s. Mirjam Laco. U propovjedi vlč. Šutalo je rekao da prvopričesnici primaju prvi puta Isusa u svoje srce i ako ga zadrže trajno u svom životu, njihov životni cilj počevši od škole biti će u potpunosti ostvaren. Na kraju sv. mise vjerroučitelji su podjelili prvopričes-

nicima krunice koje je sama izradila i darovala Rita Kurz. Rita je veliki prijatelj Hrvata i godišnje dva puta posje-

ćuje Međugorje. Sljedećega dana vjerroučitelji su odveli djecu u park prirode „Tripsdrill“ na izlet. **Ante Kekez**

KLOPENHEIM

Devetero prvopričesnika

Sakrament prve sv. Prikęsti primilo je u nedjelju 25. travnja u crkvi sv. Ivana Nepomuka u Klopenheimu u Hrvatskoj katoličkoj misiji Giessen devetero djece. Misno slavlje predvodio je voditelj misije fra Marijan Petrićević uz asistenciju stalnoga đakona Mate Valjana. Na kraju mise vjernici su se uz prigodni dar oprostili od Ane i Slavka Lučića koji su se vratili u domovinu. ■

HOFHEIM AM TAUNUS

Sastanak stranih pastoralnih djelatnika

Godišnji sastanak pastoralnih djelatnika iz zajednica drugih materinskih jezika u biskupiji Limburg održan je u ponedjeljak 3. i utorak 4. svibnja u Kući za duhovne vježbe sv. Josipa u Hofheim am Taunus kod Frankfurta. Tijekom konferencije okupljene je pozdravio limburški biskup mons. dr. Franz-Peter Tabartz-van Elst koji je ujedno predvodio misno slavlje. Sudionici su se oprostili od dosadašnjeg referenta za strane katolike u biskupiji Limburg Wernera Heukäufera. Tu je službu preuzeo referent Harald Studtbeck koji je nazočio susretu. Na susretu je bio i pomoćni biskup mons. Thomas Löhr.

Na susretu se oprostio dosadašnji referent Heukäuffer (četvrti slijeva), a predstavio se novi referent Studtbeck (treći slijeva)

Snimio: J. Bebić

KELKHEIM Životnost i mladost Crkve

Hrvatsku katoličku župu Main-Taunus/Hochtaunus pohodio je u subotu 22. svibnja limburgski biskup mons. Franz-Peter Tebartz-van Elst. U toj je prigodi prevodio misno slavlje u crkvi sv. Dionizija u Kelkheimu i podijelio sakrament sv. potvrde.

Misnom slavlju prethodio je ophod od sakristije do crkve. Na početku misnog slavlja oca biskupa je u ime potvrđenika pozdravila Leonarda Lukić i predala mu cvijeće. Pozdravnu riječ ocu biskupu i okupljenima uputio je župnik fra Željko Ćurković, posebno zahvalivši mons. Tebartz-van Elstu na odazivu prevođenja misnog slavlja i podjele sakramenta potvrde.

U konceleciji je bio i župnik u Rumi vlč. Željko Tovilo. Sakrament potvrde primilo je trideset petero potvrđenika (vidi slika str. 28).

Mons. Tebartz-van Elst je uvodnoj riječi rekao kako uvijek kada susreće Hrvate u njihovim zajednicama i na euharistijskim slavljinama doživljava da je Crkva mlada i živa.

U nadahnutoj propovijedi za mlade je istaknuo kako će danas sami potvrditi ono što su njihovi roditelji za njih učinili kod krštenja. Primit će pečat dara Duha Svetoga. Postat će punopravni članovi Crkve, a to znači biti i odgovorani i prepoznatljivi kršćanini. Kršćanin treba sjati unutar-

njom ljepotom i razvijati svoje darove koji su mu dani od Boga sukladno sa svojom osobnošću i talentima. Zaželio je mladima da uvijek budu prepoznatljivi u društvu po toj istinskoj ljepoti duše te da oko sebe šire jedinstveni miris krizmanog ulja kojim će danas biti pomazani.

Potvrđenici su slikovito protumačili što znači svaki dar Duha Svetoga.

Na kraju je zahvalnu riječ ocu biskupu u ime potvrđenika izrekao Romano Alduk.

Misno slavlje uvećao je mješoviti župni zbor pod vodstvom s. Magdalene Višić uz solo nastup Kristine Kovačević. Na orguljama je pratio Hrvoje Barnjak, a na violini je nastupio potvrđenik Josef Nikola Kruck.

Tekst i snimka: Adolf Polegubić

IN MEMORIAM

✠ Dr. o. Josip Mrkonjić

Okrijepljen svetim sakramentima dominikanac dr. o. Josip Mrkonjić, član Hrvatske dominikanske provincije Navještenja BDM, umro je 20. travnja u 78. godini života, 54. redovništva i 49. godini svećeništva u Domu za starije osobe u Odri pokraj Zagreba.

Dr. o. Josip Mrkonjić rođen je 17. ožujka 1932. u Breškama pokraj Tuzle. Prve zavjete položio je 9. rujna 1956., a za svećenika je zaređen 30. srpnja 1961. u Belgiji. Osnovnu školu pohađao je u rodnim Breškama, a gimnaziju u Bolu na Braču. Filozofsko-teološki studij započeo je u Dubrovniku, nastavio u Zagrebu i u Belgiji gdje je stekao lektorat iz teologije i licencijat iz društvenih i političkih znanosti. U Rimu je postigao doktorat iz sociologije.

Obnašao je različite službe u provinciji i bio je dugogodišnji voditelj HKM u Hamburgu. U tijeku blagoslova obitelji u HKM Hamburg, krajem siječnja 2000., doživio je moždani udar i oduzeta mu je lijeva strana tijela. Proveo je dosta vremena u bolnici u Hamburgu. Dana 7. kolovoza 2000. razriješen je dužnosti voditelja HKM Hamburg, a 31. kolovoza 2000. assigniran je u samostan Kraljice sv. Krunice u Zagrebu.

Pogrebne obrede na zagrebačkom groblju Mirgoj u petak, 23. travnja predvodio je zagrebački pomoćni biskup Valentin Pozaić. Misa za dušnika služila se se u crkvi Kraljice svete krunice u Zagrebu neposredno nakon sprovoda. **IKA**

✠ Vlč. Zdravko Čulić

Svećenik Splitsko-makarske nadbiskupije don Zdravko Čulić preminuo je u utorak 18. svibnja u 80. godini života i 54. svećeništva.

Rođen je 1931. godine u Biorinama, a za svećenika Splitsko-makarske nadbiskupije zaređen je 1955. godine. Svećeničke je službe vršio u više župa: Bitulić-Zasiok, Makar-Kotišina, Klis, Podstrana te u Hrvatskoj katoličkoj misiji u Dortmundu.

Sprovodni obredi s misom bili su u četvrtak 20. svibnja u župnoj crkvi u Okruku na Čiovu. Vlč. Zdravko Čulić pokopan je na mjesnom groblju. **IKA**

✠ Dr. vlč. Petar Čalić

U subotu, 24. travnja, u Offenbachu na Majni preminuo je vrhbosanski svećenik dr. Petar Čalić. Ukop pokojnog vlč. Čalića bio je u četvrtak, 29. travnja u Granešini kod Zagreba. Ispraćaj pokojnika iz Njemačke bio je u utorak, 27. travnja u župnoj crkvi St. Konrad u Offenbachu.

Pokojni svećenik dr. Petar Čalić rođen je 9. srpnja 1942. od roditelja Šime i Janje r. Lukić u mjestu Čardak, tada župa Gradačac. Osnovnu školu pohađa u Gradačcu, srednju u Zagrebu, a teologiju u Zagrebu, gdje je i zaređen za svećenika 29. lipnja 1967. Poslijediplomski studij (magisterij) iz teologije završava u Zagrebu 1970. godine. Doktorat iz sociologije završava u Lyonu 1975. godine. Više od trideset godina pastoralno je djelovao u Njemačkoj gdje je i preminuo. **kta**

KOBLENZ

Dvadeset godina Hrvatskoga kulturnog društva

U nedjelju 16. svibnja Hrvatsko kulturno društvo Koblenz (HKD) proslavilo je dvadesetu obljetnicu uspješnog rada sa svetom misom na hrvatskom jeziku u crkvi sv. Franje u Koblenzu i svečanom akademijom koja je uslijedila nakon zajedničkog ručka. Na sv. misi voditelj Hrvatske katoličke misije u Koblenzu Stjepan Zadravec se posebno molio za sve umrle članove Društva.

Svečana akademija je započeta intoniranjem hrvatske i njemačke himne i minutom šutnje za umrle članove HKD i poginule branitelje, nakon čega

Rajko Radišić, Iva Lesica i Peter Wayand

je predsjednik HKD Franjo Kolobara pozdravio sve nazočne, posebno konzula geranta R. Hrvatske u Frankfurtu Damira Sabljaka, generalnog konzula Bosne i Hercegovine u Frankfurtu Nikicu Džambu, voditelja misije vlč. Stjepana Zadravca, pročelnika za kulturu grada Koblenza dr. Detlefa Knoppa, predsjednika Hrvatsko-njemačke zajednice Wolfganga Taubmanna, predsjednika Društva Koblenz-Varaždin dr. Friedhelma Piepera, predsjednika HDZ-a Koblenza Jakova Vrankovića, tajnika Kulturne zajednice Mainza Željka Čudinu i predstavnike njemačkih stranačkih frakcija u Koblenzu, predsjednika Vijeća stranaca u Koblenzu Vita Contenta, počasnu predsjednicu HKD Koblenz Ivonu Dončević i predstavnike medija.

U pozdravnom govoru vlč. Zadravec je prenio pozdrave varaždinskog biskupa mons. Josipa Mrzljaka

Franjo Kolobara s izvođačima umjetničkog programa i počasnom predsjednicom društva Ivonom Dončević

i trijskog biskupa dr. Stephana Ackermanna istaknuvši važnost zajedništva i gledanja naprijed, istovremeno apelirajući na članove Društva koji su vjernici da uvijek nastoje Društvo ravnati prema vjerničkim načelima. Konzul gerant Sabljak je istaknuo ulogu HKD Koblenz u promicanju i podupiranju hrvatske kulture. Generalni konzul Džambo je istaknuo kako su članovi društva svojim radom i poduzetništvom pokazali da su najbolji veleposlanici svoje zemlje. Istovremeno je pozvao državljane BiH da se odazovu na skore izbore u BiH. Pročelnik za kulturu grada Koblenza dr. Knopp je prenio pozdrave gradonačelnika Koblenza Joacima Hofmann-Göttinga pozdravljajući u ovom kriznom vremenu hrvatske europske perspektive. Pozdravne govore održali su i drugi istaknuti gosti.

Glazbeno-umjetnički program izveli su: sopranistica i članica društva Iva Lesica i počasni član Društva tenor Peter Wayand uz glasovirsku pratnju Rajka Radišića, dugogodišnjeg predsjednika HKD. Anna Petri-Beyer i Christoph Rücker su izveli glazbene točke na harmonici i Elvis Kolobara na violini. Polaznici Hrvatske škole u Koblenzu Gordana Krajinović, Karlo i Marin Lovrić i Mirna Mršić su nastupili s prigodnim stihovima Grete Berković. Program je vodila članica HKD Suzana Petrović.

Tajnik Društva Vitomir Rašić i bivši dugogodišnji tajnik Ivica Petrović su predstavili dvadesetogodišnji rad HKD, navodeći sve dosadašnje predsjednike; Ljerku Vivodu, Ivonu Dončević,

Viktora Sinčića, Rajka Radišića i aktualnog Franju Kolobaru. Društvo ima 73 člana uključujući pet počasnih. Organiziralo je 73 predavanja s brojnim eminentnim predavačima iz Hrvatske i Njemačke, primjerice akademikima dr. Stjepanom Babićem i dr. Dubravkom Jelčićem. Društvo je priredilo 24 priredbe, uključujući glazbeno-scenske večeri u suradnji s počasnim članom Peterom Wayandom, kazališne predstave i koncerte. Društvo je organiziralo 6 akademija i proslava Dana državnosti Republike Hrvatske, 17 božićnih proslava, dvije izložbe, izlete i 16 roštiljada uz sport i zabavu. Društvo je i stipendiralo studente iz domovine. U vrijeme Domovinskog rata organiziralo je skupljanje i slanje humanitarne pomoći u domovinu, pa je na prijedlog HKD Koblenz, prvi predsjednik Republike Hrvatske dr. Franjo Tuđman odlikovao najvišim odličjima Republike Hrvatske tri člana Društva: Rajka Radišića, Krunoslava Šimovića i dr. Vladu Vukoju, i tri njemačka državljanina: Helenu Hohenbild, Anu Taubmann i Detlefa Tanka za humanitarni rad i Ivonu Dončević za njen politički rad.

U povodu ovogodišnje jubilarne proslave HKD Koblenz je objavilo prigodnu publikaciju s prilozima svojih članova i bliskih suradnika, a predsjednik Društva Franjo Kolobara je u ime Predsjedništva dugogodišnjim članovima Rajku Radišiću, Ivi Lesici, Mirni Dolić i Ivanu Petroviću uručio zahvalnice za dugogodišnji rad i imenovao ih počasnim članovima.

Jasna Lovrinčević, Večernji list

Napisala i priredila: Željka Čolić

Drage mlade čitateljice i čitatelji!

Sa lipnjom nam proljeće donosi, nadajmo se, ljepše i sunčanije dane. Za vaše dobro raspoloženje pripremili smo i ovoga puta, vjerujemo, zanimljiv sadržaj u našoj redovnoj rubrici „Dječji kutak“. Budite nam i dalje dobro!

Posloži slova i dobit ćeš pet pojmova u svezi s vodom

DEL

ORME

KARIJE

ROZEJE

KUĆITENA

Znate li

- da čovjek ne može preživjeti dulje od tri dana bez vode
- da kroz disanje i znojenje tijelo gubi vodu
- da je važno za zdravlje svaki dan popiti dovoljno vode: djeca 1 litru, odrasli čak do 3 litre
- da je zrak pun vodene pare jer voda, zbog sunčane topline, isparava iz mora, rijeka i jezera

Izgubljene riječi

Upiši riječi na odgovarajuće mjesto

*dvije – sastoje – rijekama – slatka – život –
tekućina – biljkama – vode – postojati – slanu*

Voda je _____. Bez vode na svijetu ne bi mogao _____ nikakav život.

Više od _____ trećine naše Zemlje su pokrivene vodom. Mora sadrže _____ vodu. Voda u jezerima i _____ je slatka. Led, koji prekriva polarna područja, je smrznuta _____ voda. Sva živa bića se _____ pretežno od vode, tako i čovjek. Čovječje tijelo sadrži više od dvije trećine _____ u sebi. Voda daje ljudima, životinjama i _____ podlogu za _____ i opstanak.

Pitalice

1) Hrvatsko more se zove

- Crno more
- Jadransko more
- Crveno more

2) Najdulja rijeka sa 6.698 km na svijetu je

- Nil
- Dunav
- Missisipi

3) Najveća životinja na svijetu je

- žirafa
- slon
- plavetni kit

4) Koje stvari, koje koristimo, dobivamo preradom iz kišnih šuma?

- kruh, mlijeko, sir, kolače i šećer
- lijekove, gumu, ulja, začine i mirise
- meso, žitarice, ribu, voće i povrće

5) Plitvička jezera se nalaze u

- Prigorju
- Dalmaciji
- Lici

Rješenja: 1b, 2a, 3c, 4b, 5c

Vjera i nevjera

Mladi idu rado na susrete, gdje mogu doživjeti Boga koji tješi, koji pomaže, Boga s ljudskim licem, a opet otajstvena.

Sam pogled u brojne njemačke crkve i bogoslužja nedjeljom govori više od riječi. Mladi i djeca mogu se ponekad prebrojati prstima jedne ruke. Većinu posjetitelja čine si-jede glave, i to uglavnom starije žene. Premda se većina mladih „na papiru“ još uvijek vode kao kršćani, oni većinom ne prakticiraju kršćanski život. U njemačkim župama je samima mladima prepuštena odluka o pohađanju tečaja za primanje sakramenta potvrde. Prema pozitivnim zakonima mladi ljudi su religiozno zreli s 14 godina. O svome religioznom životu mogu otada načelno sami odlučivati. Sva istraživanja slažu se u jednom: sve je manji broj mladih koji posjećuju bogoslužja i koji se angažiraju u svojim župama.

Crkve (npr. Katolička i Evangelička) izgubile su svoju nekadašnju privlačnost. Fenomen religioznosti i dalje je jak i prisutan, ali se ona ne prakticira u okviru tih Crkava. Kada se govori o nereligioznosti odnosno nevjeri, tada se uglavnom misli na necrkvenost, na nepripadnost crkvenoj zajednici te na

ta. Za većinu kršćanskih migranata još uvijek je posve razumljivo nedjeljom ići u crkvu. Većina njemačkih mladih se gotovo stidi, kad kažu: „U nedjelju ne mogu, jer idem u crkvu“.

Upravo oblik, način i ozračje slavlja nedjeljnoga bogoslužja odbija mnoge mlade ljude. Mladi svećenici vjeruju da bi u crkvu dolazilo puno više mladih, kada bi se bogoslužja drugačije oblikovala i slavila. Opuštena i nekonvencionalna bogoslužja za mlade u crkvama za mlade, na izletima i vikendima (posebna glazba, razmjena mišljenja, bez klasične dosadne i nerazumljive propovijedi) ostavljaju na mlade ipak poseban dojam. Oni pritom nisu samo potrošači ili slušači, nego i sudionici.

Slika: A. Polegubić

50. svjetskog dana mladih u Kölnu 2005.

Bog kojega se osluškuje

S druge strane veliki broj mladih – oko 200.000 – posjećuje svake godine ekumenska bogoslužja u francuskom selu Taizé. Stiješnjeni sjede na podu, osluškuju, šute. Šutnja od čak osam minuta je sastavni dio bogoslužja. I ovaj podatak valja uzeti s oprezom. S obzirom na broj mladih u zemljama odakle dolaze, taj broj mladih hodočasnika je ipak u postocima slab. Isto vrijedi za Svjetske katoličke susrete mladih, koji se rado potežu kao dokaz tobožnjega religioznoga „booma“ kod mladih. Istinski „boom“ je zapravo glad za duhovnim, tražanje za „duhovnošću“. Taj megatrend ipak nažalost mimoilazi Crkvu, jer mladih nema u bogoslužjima i klasičnim ponudama velikih kršćanskih Crkava. Oni idu radije na nekonvencionalne bogoslužne susrete, gdje mogu doživjeti Boga koji tješi, koji pomaže, Boga s ljudskim licem, a opet otajstvena.

Sve studije i ispitivanja pokazuju da se u Njemačkoj, pa i u zapadnoj Europi, dogodila religiozna preobrazba: Čovjek jest i ostaje „neizlječivo religiozan“, ali tzv. pučke (velike)

sve slabiju uvezanost ljudi u učenje i liturgiju. U njemačkim velegradovima trećina djece u vrtićima ili školama je bez ikakve konfesije. Usprkos toj nevezanosti na Crkvu kao ustanovu, mladi ljudi se suočavaju s Bogom, vjrom i ljudima oko sebe. Oni traže smisao i smislenost, rituale i simbole – ali izvan Crkava. Osnovno religiozno znanje o kršćanstvu je kod većine gotovo nestalo. Ono se više ne prenosi u obitelji.

Migranti prakticiraju vjeru

Za razliku od toga trenda u zapadnoj i srednjoj Europi, u drugim krajevima svijeta vlada posve drugačija slika. Broj duboko religioznih mladih ljudi između 18 i 29 godina iznosi 44%. I religiozna slika mladih katolika je drugačija u Europi i u svijetu. Dok je u Europi 25% mladih katolika duboko religiozno, u svijetu je taj broj 68%. Mladi migranti u Njemačkoj u pravilu su jače vezani na svoju religioznu zajednicu. Mladi kršćani iz istočnoeuropskih, afričkih i latinoameričkih zemalja također prakticiraju otvorenije i izraženije svoju vjeru. Vjera je kod njih naime važna i zbog toga što je dio njihova kulturnoga ili etničkoga identite-

Duha se može samo primiti

Često se kaže da Crkva misli u stoljećima. Za većinu današnjih mladih to je s pravom i očito definitivno prespora. Ipak se ne može govoriti o bezbožnoj i pokvarenoj mladeži. Zasad nema sigurna koncepta za snažnije privlačenje mladih u crkvene zajednice. Ipak u svakoj župi postoji, opstaje, i postojat će onaj biblijski „ostatak“ mladih, koji i sada, svjesno, otvoreno i uvjerenom svjedoče i prakticiraju svoju katoličku vjeru i pripadnost Katoličkoj Crkvi. Velika je zadaća i odgovornost biskupa, svećenika i pastoralnog osoblja, da se ne posvete samo tom „svetom ostatku“, nego i onima koji stoje na distanci, pa i onima koji su Crkvi i vjeri okrenuli leđa. Ima pravo J. W. Goethe, kada kaže, da se „duha ne može proizvesti, nego ga se može samo primiti“. U sakramentima krštenja, euharistije i potvrde kršćani primaju darove Duha Svetoga. S tim darovima, i bez velikih reformi na razini opće Crkve, treba već sada žurno provesti makar male promjene i pomake u liturgiji, katehezi i pastoralnom djelovanju, kako bi se glad mladih za religioznošću i duhovnošću utaživala na živome vrelu – u Crkvi. **I.G.**

Mons. Nikola Kekić, vladika križevački

Rođen je 18. siječnja 1943. u selu Stari Grad, u Žumberku. Po nacionalnosti je Hrvat. U ožujku 1965. upisao je sudij na KBF u Zagrebu. Godine 1967. križevački ordinarij ga je poslao na daljnji studij u Rim na Papinskom sveučilištu Urbanianum. Po završetku studija u Rimu križevački vladika Gabrijel Bukatko rukopoložio ga je za svećenika 1. studenoga 1970. u župi sv. Petra i Pavla u Sošicama, u Žumberku. U prosincu iste godine povjeren mu je na upravljanje župa sv. Petra i Pavla u Mrzlom Polju, u Žumberku. U prosincu 1972. godine imenovan je upravitelem Grkokatoličkog vjerskog centra u Karlovcu. Odatle je privremeno upravljao i grkokatoličkom župom Blagovijesti u Pribiću i Uznesenja Marijina na nebo u Pečnom, u Žumberku. Godine 1977. vraća se u Rim, boravi u

Papinskom hrvatskom zavodu sv. Jeronima i pohađa poslijediplomski studij crkvene povijesti na Papinskom Orijentalnom Institutu, gdje je postigao stupanj magistra. Po povratku iz Rima kraće je vrijeme upravljao Grkokatoličkim vjerskim centrom u Karlovcu. U listopadu 1984. imenovan je vicerektorom Grkokatoličkoga sjemeništa, a od 1. srpnja 1990. rektorom. U prosincu 1984. dobio je dekret za upravitelja zagrebačke župe sv. Ćirila i Metoda, čiji je upravitelj i danas.

Od 1. prosinca 1988. do danas vrši službu dekana Katedralnog dekanata Križevačke eparhije. Od 8. prosinca 2003. do danas bio je konzultor križevačkoga vladike Slavomira, a ujedno član Prezbiterialnog i Liturgijskog vijeća Križevačke eparhije. Godinama vrši i službu arhivara Križevačke eparhije. Od 1999. do da-

nas urednik je Žumberačkoga krijesa, edicije za Hrvate Žumberčane diljem Hrvatske i inozemstva, gdje je objavio brojne članke iz povijesti Križevačke eparhije i Žumberka. Od rujna 1998. godine na Radiju Marija vodi emisiju „Iz baštine grkokatolika“, a organizator je svih radio i TV prijenosa liturgija iz grkokatoličkih crkva.

Papa Benedikt XVI. prihvatio je ostavku mons. Slavomira Miklovića na službu pastoralnog upravljanja Križevačkom eparhijom za vjernike bizantsko-slavenskog obreda, koju mu je podnio mons. Miklović i imenovao prečasnog Nikolu Kekića, dosadašnjeg župnika konkatedrale Svetih Ćirila i Metoda, biskupom Križevačke eparhije za vjernike bizantsko-slavenskog obreda u ponedjeljak 25. svibnja 2009. godine.

Biskupsko ređenje vladike Nikole Kekića zbilo se 4. srpnja 2009. u križevačkoj katedrali Presvete Trojice.

Izvor: www.hbk.hr

NAGRADNA KRIŽALJKA

6. susret hrvatske katoličke mladeži – Zadar, 8. i 9. svibnja

Rješenje poslati najkasnije do 25. lipnja

Mariofil Soldo	Snažno pljusnuti	Domaćin susreta katoličke mladeži	Oto Reisinger	Napraviti bore	Himna susreta: 1, 2	Način odijevanja	Kukci zalčari	Radio-aktivni ...	„Rabat“	Specijalist za crijevne bolesti	Vodena boja od čadi i pigmenata	Skup putujućih glumaca	Unutra, unutar	Tučeno slatko vrhnje
Traotomni kisik		✓			Glumica Demi						Ušišćenje ili zanos u omami		✓	
1	➤				Prodavaonica				Lud, šašav	➤			„Litra“	➤
„Anno Domini“			2	➤					Makedonsko kolo	➤			Tkanina od kinesk. pamuka	➤
Vještina (... govora)			Malo kazalište											
Dugorepa papiga s jakim kljunom									Sud u staroj Grčkoj	➤				
									Austrija	➤				
									Mađarski šahist Andras	➤				Znamen, biljeg
„Metar“		Pjevač, Marijan											„Krivični zakon“	➤
		Nerabljen											Rutenij	➤
Prkos					Egoistična zamjenica					Ognjen Naglič				
										Američki dirigent Maazel				
Sivi metal (znak Th)										Grd u Španjolskoj				
Pok. novinar Mihovilić				Format papira						Goran Tribuson			Gustav Krklec	

Koliko Hrvata živi u Njemačkoj?

Bilo bi krajnje vrijeme da hrvatske ustanove u Hrvatskoj o Hrvaticama i Hrvatima u Njemačkoj izrade znanstvenu i reprezentativnu studiju.

Piše:
Stjepan
Herceg

Već smo više puta no ovim stranicama ponavljali da o Hrvaticama i Hrvatima u Njemačkoj ne postoji nijedna opširnija znanstvena i reprezentativna studija. Stoga mnoge tvrdnje, koje se danomice ponavljaju u raznim publikacijama, nemaju znanstvenu podlogu.

U Njemačkoj je posljednjih godina, doduše, napravljeno niz znanstvenih studija, odnosno istraživanja od renomiranih instituta, na žalost one nisu posebno obuhvatile Hrvatice i Hrvate. Ponajčešće su se koristile sintagme „ehemaliges Jugoslawien“. Rezultati takvih studija i ispitivanja bili su općeniti za cijelo „balkansko područje“ i iz njih se ne može izvući ništa pouzdano o Hrvatima. Krajnje je stoga vrijeme da mjerodavni u domovini, u inozemstvu to nitko neće učiniti, naručie barem jednu znanstvenu, reprezentativnu studiju o Hrvaticama i Hrvatima u Njemačkoj u kojoj vjerojatno živi najviše ljudi hrvatskog porijekla.

Možda će rezultati takve studije potvrditi neke tvrdnje, a možda će i mnoge iznenaditi i prisiliti na promjenu svojih tvrdnji. To svakako neće štetiti, već koristiti odnosu domovine i dijaspor.

Koliko je samo pitanja na koja ne znamo prave odgovore: Koliko Hrvatica i Hrvata živi u Njemačkoj? Kako dugo pojedine starosne skupine već žive u Njemačkoj? Koliko imaju djece i gdje ona žive? Koliko ih prima mirovine, koju vrstu mirovine i koliko ona iznosi? Koliko ih je prijavljeno u Njemačkoj, a stvarno žive u Hrvatskoj pa samo jednom ili dva puta godišnje dolaze u Njemačku na tzv. „tehnički pregled“? Koliko Hrvatica i Hrvata imaju svoje kuće, odnosno stanove u Hrvatskoj, a koliko u Njemačkoj? Koliko ih je zatražilo i dobilo njemačko državljanstvo? Zašto hrvatska djeca u Njemačkoj slabo pohađaju dopunsku nastavu? Kakvo je znanje hrvatskoga jezika kod druge i sljedećih generacija? Prate li naši sunarodnjaci u Njemačkoj hrvatske TV i radio programe,

čitaju li domovinske tiskovine? Kako žive i vjeruju u Njemačkoj? Planiraju li povratak u Hrvatsku ili su se odlučili za stalno ostanu u Njemačkoj?

To su samo neka od pitanja na koje nemamo pouzdanih odgovora.

Drukčije to čine druge nacije. Tako na primjer u gradu Essenu postoji Centar za turske studije koji neprestano vrši ispitivanja o turskim migrantima u Njemačkoj. Talijani su nedavno napravili takvu studiju o svojoj dijaspori.

Bez dobre analize nema niti dobrih programa

Prošle godine je dobrotvorna udruga „Arbeiterwohlfahrt“ u Zapadnoj Westfaliji provela, doduše nerepresentativno ispitivanje s ciljem da

ih je navelo (45%) da u Njemačkoj žive do 40 godina. Dvadeset devet posto ih je navelo da u Njemačkoj žive dulje od 40 godina. Istraživanje je pokazalo i visinu mirovina koje ti ljudi primaju u Njemačkoj. Najviše ih prima starosnu mirovinu (62%). Invalidsku mirovinu prima 12% ispitanika i tzv. udovičku mirovinu 9% ispitanika. Sedamdeset jedan posto ispitanih ima mirovinu do 1300 eura. Niska mirovina prema tome sigurno utječe na sve rijetka putovanja u Tursku jer su ona povezana s većim izdacima za koje nemaju potrebnih sredstava.

Dosad je prevladavalo mišljenje da se većina želi vratiti u Tursku jer da tamo imaju izgrađene kuće, odnosno vlastite stanove. Ovo istraživanje je pokazalo da samo 6% posjeduje nekretnine u Turskoj, odnosno Tunisu, a gotovo svi su naveli da te nekretnine ne žele zadržati. Uštedevine, ako ih uopće imaju, nalaze se na njemačkim bankama, a ne u staroj domovini.

Samo 7% ispitanih je navelo da se bave mišlju o povratku dok ih je 79% navelo da su opciju povratka potpuno napustili. Razlog toj

odluci uglavnom pripisuju djeci i unučadi koja žive u Njemačkoj.

Osamdeset jedan posto ih je navelo da su prije češće putovali dok ih sada to čini još 42%, a 73% navodi da ubuduće ne namjeravaju češće putovati. Zanimljiva je i činjenica da je 87% ispitanika uza sve to emocionalno povezano sa domovinom porijekla.

Zaključak ovog ispitivanja glasi kako će migranti, u ovom slučaju iz Turske, sve češće biti korisnici sustava za starije osobe u Njemačkoj, posebice zdravstvenog sustava i da će se društvo i ustanove za starije osobe sve više morati prilagođavati potrebama tih ljudi.

Smiju li se rezultati navedenog ispitivanja preslikati i na Hrvatice i Hrvate? U nekim točkama svakako, a u nekim vjerojatno ne. Dobro bi bilo znati nešto više o ljudima hrvatskog porijekla u Njemačkoj. ■

Kako bi bilo da netko konačno provede slično ispitivanje kod Hrvatica i Hrvata? Postoji Sabori odbor, Hrvatska matica iseljenika, razni instituti i znanstvenici. Postoji li međutim volja? Ne smije se čekati. Ili možda nikoga ne zanima kako će i gdje naši starci dočekati kraj života? Ako bi bilo tako, to bi bilo jako žalosno.

sazna pripremaju li se i kako stariji migranti na trajan ostanak u Njemačkoj ili još uvijek njeguju želju za povratkom. Ispitivanje je izvršeno kod 560 migranata iz Turske i 62 iz Tunisa. Dodatno su uzeta i 42 odgovora migranata koji nisu naveli svoje porijeklo, odnosno državljanstvo.

Rezultati su pokazali da se većina odlučila ostanu u Njemačkoj i da su napustili svako razmišljanje i planiranje povratka. Stalna putovanja između stare i nove domovine, koja su još prije nekoliko godina bila vrlo učestala, prepolovljena su. Iz toga se došlo do zaključka da će stariji Turci u Sjevernoj Rajni Westfaliji biti važna skupina kod zbrinjavanja u bolesti i njezi.

Sedamdeset tri posto ispitanih potječu iz ruralnih područja Turske, odnosno Tunisa. Tri četvrtine su muškarci. Većina ih je bila u životnoj dobi između 60 i 65 godina (61%). Najviše

Oglas

– Stariji čovjek, gluh na desno uho traži ženu gluhu na lijevo uho radi poznatstva i dobrog razumijevanja!

Mudra lija

Lisica više liscu:

– Kud se skitaš svaki dan? Pogledaj kako se puž drži svoje kućice!

Brački

– Ne mogu više biti zaručena za takvog škrtca. Evo vraćam ti prsten!, reče djevojka.

– A gde je kutijica?, odgovori Bračanin.

Prilozi

Pita učiteljica hrvatskog jezika Ivicu:

– Ivce, nabroji nam nekoliko priloga?

– Kečap, senf i mladi luk koji dobro paše uz roštilj.

Pas

– Prodajem novog psa. Samo dva puta lajao.

Baka

Pita mali Jure baku:

– Bako, možeš malo ustati?

– Zašto?

– Tata kaže da sjediš na eurima.

Perica

Pita učiteljica Pericu:

– Perice koje je ovo vrijeme: „Ja sam bila lijepa.“

Perica:

– Davno prošlo.

Podmornica

– Koje su posljednje riječi njemačkog časnika podmornice?

– Achtung Dichtung!

Što bi trudnice trebale jesti?

Za razvoj i rast nerođenog djeteta, prehrana majke ima vrlo važnu ulogu što nikako ne znači da majka treba jesti dvostruko veću količinu hrane. Nakon prva tri mjeseca trudnoće, trudnica bi trebala dnevno unositi samo 300 kcal više od dotadašnje preporučene energetske vrijednosti (1800–2000 kcal/dan). Idealni prirast na tjelesnoj težini za devet mjeseci trudnoće iznosi 12kg (+/-2kg).

Preporuča se obilje sirovog voća i povrća, kuhanog povrća, a pogotovo zelenog povrća. Svakako u prehranu uključite razne mliječne proizvode, masnoće biljnog porijekla (biljna ulja, suncokretovo, maslinovo ulje...), dosta žitarica (riže,

pšenice, raži, zobi, ječma...), mahunarki (grah, grašak, soja, slanutak), kvalitetnog mesa i ribe te puno tekućine (najbolje vode i čaja). Važno je da su obroci količinski što manji, ali česti (otprilike 5 puta dnevno), i nikako ih nemojte preskakati, posebice doručak. Izbjegavajte jako masnu, slanu i prženju hranu te suhomesnate proizvode, alkohol i cigarete.

U trudnoći su povećane potrebe za željezom, folnom kiselinom, kalcijem, fosforom, pa se oko toga trebale konzultirati s liječnikom. Isto vrijedi i za tablete fluora.

Zdravim trudnicama se preporučaju lagane šetnje ili lagano vježbanje uz nadzor liječnika.

Izvor: www.coolinarika.com

Janjetina sa špinatom

Mlada janjetina i špinat pravo su proljetno osvježeno na vašem stolu. Jednostavnost pripreme u kombinaciji s odabranim začinima zadovoljit će i istančane gastronomske ukuse.

Sastojci za 4 osobe: 800-1000 g janjetine; 3 žlice ulja;

2 žličice Vegete; 500 g špinata; 1 vezica mladog luka; 3 češnja češnjaka; 1 žličica mljevene crvene paprike; sol; 1 žlica nasjeckanog peršina.

Priprema

1. Meso narežite na komade i stavite na zagrijano ulje.

2. Kad se malo zapeče, pokrijte i na laganoj vatri pirjajte dok meso ne omekša.

3. Meso tijekom pirjanja pospite Vegetom. Dodajte grubo narezan špinat, mladi luk narezan na kolutiće, protisnuti češnjak, crvenu mljevenu papriku i zalijte vodom (oko 300 ml).

4. Poklopljeno pirjajte na laganoj vatri dok ne zakuha i još 5 minuta, posolite po potrebi, a na kraju pospite peršinom.

Posluživanje: Poslužite toplo.

Savjet: Možete koristiti meso od buta ili rebarca, ali u oba slučaja jelo će biti brzo gotovo ako upotrijebite mladu janjetinu.

Izvor: www.coolinarika.com

RJEŠENJE IZ PROŠLOG BROJA

A	N	O	L	I	S	□	A	P	A	□	S	R	P
P	E	D	E	S	E	T	N	I	C	A	□	E	R
□	M	A	M	□	D	U	A	L	□	P	O	Ć	I
D	A	T	U	M	□	P	R	O	P	O	L	I	S
U	T	I	R	A	N	J	E	□	T	O	S	T	□
H	I	□	I	R	□	□	□	□	□	□	□	□	□
O	□	G	□	I	□	□	□	□	□	□	□	□	□
V	O	L	E	J	□	□	□	□	□	□	□	□	□
I	D	E	J	A	□	□	□	□	□	□	□	□	□

Nagrađen: Nikola Sarić, Lindlar

NEVIGES, MARIENTHAL
I HILDESHEIM

Hodočašće Hrvata u njemačka marijanska svetišta

Više tisuća Hrvatica i Hrvata iz Njemačke i ovoga je puta na Duhovski ponedjeljak, 24. svibnja, hodočastilo u njemačka marijanska svetišta Neviges, Marienthal i Hildesheim.

Opet je maleni Neviges pokraj Wuppertala bio na Duhovni ponedjeljak, 24. svibnja, središte u koje su se slijevale rijeke Hrvata hodočasnika, u kojem se okupilo više od šest tisuća Hrvata iz pokrajine Sjeverna Rajna i Vestfalija, Nizozemske, Belgije i Luxemburga. Svi oni dođu u to svetište Majke Božije Kraljice mira iskazati svoju vjeru i pripadnost svojoj Crkvi. Svečanost je nastavljena koncelibriranom sv. misom koju je predvodio pomoćni zagrebački biskup mons. dr. Ivan Šaško. U propovijedi je istaknuo da su se Hrvati svuda po svijetu osjećali kao kod kuće tamo gdje su osjetili pogled nebeske Majke. Tamo gdje je to nedostajalo brzo su ga naši ljudi donijeli sa sobom kao dio svoga doma. Dolazili su u Marijina svetišta da bi dobili njezin pogled na svoja lica i nosili su ga svojim, kojima je potrebna snaga i utjeha. To je nas Hrvate čuvalo i po tome smo se prepoznavali, a upravo smo to došli moliti i tražiti od Majke Božje ovdje u Nevigesu", kazao je mons. Šaško.

Snimio: Z. Bosnić

I ove se godine veliki broj Hrvata okupio u marijanskom svetištu Neviges

I na hodočašću u Marienthalu je bilo svečano. Tu su se okupili hrvatski vjernici iz Majnsko-rajske regije. Misno slavlje predvodio je i propovijedao provincijal Franjevačke provincije Presvetoga Otkupitelja sa sjedištem u Splitu dr. fra Željko Tolić.

Hrvati iz Sjeverne regije okupili su se na svom tradicionalnom hodo-

čašću u marijanskom svetištu u Hildesheimu. Misno slavlje predvodio je i propovijedao provincijal Hrvatske dominikanske provincije dr. o. Anto Gavrić, koji je na svetkovinu Duha u Hrvatskoj katoličkoj misiji Hannover podijelio sakrament sv. potvrde.

Z.B./A.P.

GIESSEN

Srebrni pastoralni jubilej đakona Valjana

Slijeva nadesno: đakon Mato Valjan, o. Petričević, o. Batinić i vlč. Zorn

S talni đakon Biskupije Mainz Mato Valjan proslavio je na svetkovinu Duha, u nedjelju 23. svibnja, 25. obljetnicu pastoralnog djelovanja u Hrvatskoj katoličkoj misiji (HKM) Giessen. Svečano misno slavlje u tom je povodu u crkvi sv. Bonifacija u Giessenu predvodio dekan i župnik na njemačkoj župi u Frankfurtu na Majni fra An-

to Batinić u zajedništvu s voditeljem HKM Giessen fra Marijanom Petričevićem, njemačkim župnikom vlč. Hermannom-Josefom Zornom te uz asistenciju đakona Valjana. Slavljeniku Valjanu je na početku mise čestitku uputio o. Petričević, koji je pozvao vjernike da zahvale Bogu za blagoslovljenih 25 godina djelovanja đako-

na Valjana u toj misiji. Fra Anto Batinić je u propovijedi istaknuo kako se Valjan nalazi među prvim hrvatskim pastoralnim referentima, kao i među prvim hrvatskim đakonima u Njemačkoj. Čestitku je u ime biskupa Mainza kardinala Karla Lehmana uputio referent dušobrižništva za katolike drugih materinskih jezika u biskupiji Mainz Bernd Krämer koji mu je predao kardinalovu zahvalnicu, a Valjanovoj supruzi Veroniki u znak potpore svome suprugu buket cvijeća. Misnom slavlju pribivali su i Valjanovi sinovi Luka i Miroslav. Čestitku u ime delegata za hrvatsku pastvu u Njemačkoj fra Josipa Bebića uputio je dr. Adolf Polegubić. Čestitku je uputio i župnik vlč. Zorn. Nakon misnog slavlja svi su pozvani na objed u misijskoj prostoriji. Između ostalih, čestitku su uputili predsjednik misijskog vijeća Mato Blažević, dekan i župnik Jan Mäurer i prethodni dekan i župnik u miru vlč. dr. Bernhard Falck. Misijski zbor „Hrvatski giessenski slavuji“ izveo je nekoliko prigodnih duhovnih i pučkih skladbi.

Tekst i snimka: A.P.

Sakrament potvrde u Kelkheimu je podijelio limburški biskup mons. Franz-Peter Tebartz-van Elst. Na slici krizmanici s biskupom, župnikom fra Željkom Ćurkovićem i s. Magdalenom Višić.

S krizme u Kölnu. Krizmanici s biskupom mons. Heinerom Kochom, župnikom fra Brankom Brnasom, fra Markom Domazetom Lošom, vlč. Silviom Vallecoccio i sestrama Vinkom Bešlić i Dubravkom Žuro.

Krizmanici u Waiblingenu s gospičko-senjskim biskupom mons. Milom Bogovićem i župnikom fra Ivanom Škopljanac-Maćinom